

फुकुओका नेपाल सोसाइटीको स्थापना कालको
३० औं वर्षको उपलक्ष्यमा प्रकाशित

फुनेसो स्मारीका २०२५

प्रकाशकः

फुकुओका नेपाल सोसाइटी

३० औ
वार्षिक
उत्सव

शुभकामना

डा. दुर्गा बहादुर सुवेदी
महामहीम राजदुत
नेपाली राजदुतावास टोकियो जापान

हाम्रो देश नेपाल बहुजातीय, बहुधार्मिक, बहुभाषिक र बहुसाँस्कृतिक सार्वभौमसत्ता सम्पन्न लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राष्ट्र हो। नेपाल धर्म, साँस्कृति, साहित्य, दर्शन र सभ्यताको एक प्राचीन केन्द्र पनि हो। प्राकृतिक दृष्टिले नेपाल जति सुन्दर र मनोरम छ, साँस्कृतिक दृष्टिले पनि हाम्रो देश वैभवशाली र गौरवशाली छ।

देश बन्न भूगोल र जनता मात्र पर्याप्त हुँदैन। देश बन्न जीवन्त जाति चाहिन्छ। जिउँदो जाति बन्न जीवन्त भाषा र साहित्य, जीवन्त कला र संगीत एवं जीवन्त संस्कार र संस्कृति चाहिन्छ। हाम्रो राष्ट्र नेपाल जीवन्त जातिले बनेको स्वतन्त्र, सार्वभौम र अखण्ड राष्ट्र हो। हजारौँ वर्षदेखि नेपालको पवित्र माटोमा नेपाली जातिले आफ्नो मौलिक भाषा र साहित्य, आफ्नो मौलिक कला र संगीत एवं आफ्नो मौलिक संस्कार र संस्कृति जोगाउँदै र जगाउँदै आएका छन्।

वर्तमानमा हामी नेपालीहरू मेची र महाकालीको सीमा नाघेर सात समुद्रपारि सयभन्दा बढी मुलुकहरूमा पुगिसकेका छौँ। मित्र राष्ट्र जापानमा पनि हामी दुई लाखभन्दा बढी नेपालीहरू विभिन्न पेशा र व्यवसायमा कार्यरत रहेका छौँ। प्रवासमा पनि नेपाली समाज, नेपाली डायस्पोराको निर्माण भइरहेको छ। प्रवासी भूमिमा हाम्रो भाषा र साहित्य, हाम्रो धर्म र साँस्कृति एवं हाम्रो कला र संगीतको कसरी संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने र प्रवासी आँगनमा हुर्कंदै गरेका हाम्रा सन्ततिमा नेपालीपन र नेपाली मन कसरी सिञ्चित गर्ने भन्ने चिन्तन आजका अपरिहार्य आवश्यकता हो।

यसका लागि प्रवासमा पनि नेपालीहरूबीच एकता, सौहार्दता, सहिष्णुता, समझदारी र सहकार्य अपरिहार्य भइसकेको छ। फुकुओका नेपाल सोसाइटी जस्ता स्वनामधन्य सामाजिक संस्थाहरूले यस दिशामा सकारात्मक र रचनात्मक कदमहरू अगाडि बढाइरहेको थाहा पाउँदा मलाई अत्यन्त हर्ष लागेको छ। फुकुओका नेपाल सोसाइटीले जापानमा सामाजिक र साँस्कृतिक क्षेत्रमा गरिरहेका सत्कार्यहरूलाई जापानको नेपाली समाजमा एउटा महत्वपूर्ण उपलब्धीका रूपमा मैले लिएको छु। फुकुओका नेपाल सोसाइटीको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना अर्पण गर्दछु।

समस्त जापानबासी नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूको सुख, सुस्वास्थ्य, ज्ञान्ति, सम्मृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगति होस।

नेपाल जापान सम्बन्ध अमर रहोस।

फुनेसो स्मारीका २०२५

फुकुओका नेपाल सोसाइटीको स्थापनाको कालको ३० औं वर्षको अवसरमा प्रकाशित जापानमा रहेका नेपाली तथा आगामी दिनमा जापानमा आउनेहरूको सहयोगी पुस्तिका फुनेसो स्मारीका

प्रकाशक : फुकुओका नेपाल सोसाइटी २७ औं कार्यसमिति

संस्करण : प्रथम (सन २०२५)

प्रकाशन प्रति : ३०९

सर्वाधिकार : फुकुओका नेपाल सोसाइटी परिवार

आवरण एवम कम्प्युटर कार्य : वर्तमान सचिब उज्वल बानियाँ

प्रिन्ट : हासु फ्लेक्स एण्ड स्टुडीयो

यस पुस्तकको कुनै अंश वा पुस्तक कुनै माध्यमद्वारा पुनरुत्थान, फोटोकपी वा प्रसारण गर्न पाइने छैन । यदि कसैले त्यसो गरेको पाइएमा प्रतिलिपी अधिकार ऐन अन्तर्गत कारबाही गरिने छ ।

विषय सूची

१. शुभकामना
२. पुर्व अध्यक्षहरूको विवरण
३. वर्तमान कार्यसमितिको विवरण
४. फुक्कुओका नेपाल सोसाइटीको विस्तृत जानकारी
५. फुनेसोले गरेका कार्यहरू
६. जापानमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरू
७. जापानको विध्यार्थी जीवन र प्राप्त गर्न सक्ने धात्रवृतिहरू
८. नेपाल फेस्टिवल फुक्कुओका र यसको गौरव
९. जापानमा बच्चा जन्माउदा गर्नुपर्ने तयारी
१०. प्रवासको नेपाली पत्रकारीता, अब कता?
११. जापानको संघर्ष र वास्तविकता
१२. जापानी शिक्षा प्रणाली
१३. स्वर्णिम सपना र संघर्षको देश जापान
१४. बीमा, पेन्सन र कर सम्बन्धी जानकारी
१५. जापानमा कोठा खोज्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
१६. नेपाली फुटबलको परिकल्पना र भविष्य
१७. जापानमा युनिभर्सिटीका लागि गर्नुपर्ने तयारी
१८. सोचेको जापान र वास्तविकता
१९. जापानमा नेपालीका लागि रोजगार भिसा सम्बन्धी जानकारी
२०. जापान: प्रवेश, संघर्ष र सफलता
२१. साकुराको फेदमा उभियुर
२२. तस्वीरहरूको कथा
२३. फुक्कुओकामा अवस्थित संघसंस्थाहरूको विवरण
२४. फुनेसो फोटो संग्रह
२५. शुभकामनाहरू

फुकुओका नेपाल सोसाइटी

पुर्व अध्यक्ष ज्यूहरु

फुकुओका नेपाल सोसाइटी

प्रसाद प्रसाद घाले
उपाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

रवी बराल
हरिपद उपाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
उपाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

दिवक बि. ब.
उपाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

प्रकाश बन्डारी
उपाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

कुशुमरकुमार श्रेष्ठ
प्रधान
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सचिव
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

प्रदिप कुमार श्रेष्ठ
सहा.सचिव
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
कोषाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

निशान थापा
सहा.कोषाध्यक्ष
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अमित श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

दिवक बि. ब.
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अमित श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

अशोक श्रेष्ठ
सदस्य
स.जी.संस्थापिका
२०७३-२०७५

२७ औं कार्यसमिति

फुकुओका नेपाल सोसाइटी

सल्लाहकार समिति

मानार्थ सदस्य

आजिवन सदस्य

फुकुओका नेपाल सोसाइटीको बारेमा विस्तृत जानकारी

इतिहास र उद्देश्य

स्थापना : १९९५ मा, थोरै नेपालीलाई गुठ्टै मंचमा राख्न र जानकारी आदानप्रदान गर्नका लागि प्रारम्भ गरिएको थियो ।

सदस्यता वृद्धि : हाल फुकुओकामा करिब छ,५,०००-१०,००० नेपालीले यो समाजसँग सम्बन्ध राख्छ ।

मुख्य उद्देश्य : नेपाली र जापानी समुदायबीच सांस्कृतिक, सामाजिक, शैक्षिक र प्रशासनिक पुलको रूपमा काम गर्नु, नेपालीलाई रोजगारी, अध्ययन र दैनिक जीवनमा सहयोग पुर्याउनु ।

प्रमुख क्रियाकलापहरू

सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू :

- फुकुओकामा नेपाल फेस्टिभल आयोजनाको सुरुवात गरी आयोजना पनि गरिन्छ ।

- हाकाता दोन्ताकुमा नेपालको प्रतिनिधित्व गरी प्रत्येक वर्ष सहभागिता हुने ।

- तिज धमाका जस्ता सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गरिन्छ ।

सामाजिक-शैक्षिक समन्वय :

- अध्ययन बैठक, जानकारी सत्र, अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरीने ।

प्रशासनिक सहायता :

- जापानी निकायहरूसँग समन्वय गरी नेपालीहरूलाई सहायता ।

समुदायिक विकास :

- दुख-सुख कोष, साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन ।

हालका गतिविधिहरू

३०औं वार्षिक उत्सव (२०२५) : मे ११, २०२५ मा भव्य रूपमा मनाइयो ।

नेपाल फेस्टिभल : २०१९ बाट नेपाल फेस्टिभलको सुरुवात गरी यस वर्ष अप्रिल १२-१२ मा सम्पन्न, करिब १५,००० जना दर्शक सहभागी ।

संगठन संरचना

नियमित बैठक : हरेक महिना आयोजना ।

कार्यसमितिहरू : २१ सदस्यीय कार्यसमिति हाल संयोजक इन्द्र प्रसाद घले ।

विधान : १९९५, २००१, २०१७, २०२१ मा संशोधन ।

सामुदायिक प्रभाव

नेपाली-जापानी सांस्कृतिक सम्बन्ध मजबुत ।

विद्यार्थी र कामदारहरूलाई सुरक्षित वातावरण ।

बहुसांस्कृतिक समाजमा योगदान ।

सम्पर्क जानकारी

वेबसाइट : funeso1995.org

इमेल : info@funeso1995.org / funeso1995@gmail.com

फेसबुक : facebook.com/fukuokanepal

निष्कर्ष

फुनेसोले सन १९९५ देखि निरन्तर सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक र प्रशासनिक सेवाका माध्यमबाट फुकुओकामा बसोबास गर्ने नेपालीहरूको एकता, समृद्धि र चासो-अधिकार सुनिश्चित गरेको छ ।

फुनेसोले हाल सम्म गरेका कार्यहरूको विवरण

१९९५ सालमा नेपालीहरूको साभा चौतारीको रूपमा फुकुओकामा विभिन्न उद्देश्यले बसोबास गर्नुहुने अग्रजहरूले स्थापना गर्नु भएको यस संस्थालाई यहाँसम्म ल्याउन सहयोग गर्ने सम्पूर्ण सरोकारवाला निकाय तथा पुर्व अध्यक्ष, सम्पूर्ण कार्यसमिति तथा कार्यक्रमहरू गर्दै गर्दा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सम्पूर्णलाई पुन एक पटक हृदय देखीनै धन्यवाद ज्ञापन गर्दै हाल सम्म गरेका विभिन्न कार्यहरूलाई बुँदागत रूपमा राखीएको छ । साथै प्रत्येक वर्ष एकै खालका कार्यक्रमहरू निरन्तर रूपमा गर्दै आइरहेकोले मुख्य बुँदामात्र राखीएको छ ।

१. नेपाली नारीहरूको महान पर्व हरीतालीका तिजको अवसरमा नेपालबाट ख्याती प्राप्त कलाकारहरू बोलाई प्रत्येक वर्ष फुनेसो तिज कार्यक्रम गरीरहेको ।
२. नेपालीहरूको महान पर्व विजया दशमीमा नेपालीहरूमा भाइचारा बढाउने उद्देश्यले टिका ग्रहण तथा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रम गर्दै आइरहेको छ ।
३. नेपालीहरूको दोस्रो महान पर्व भाइटीकाको पावन अवसरमा प्रत्येक वर्ष फुनेसो देउसी भैलो कार्यक्रम संचालन गरीरहेको छ ।
४. नेपाली विध्यार्थीहरूलाई लक्षित गरी अभिमुखिकरण कार्यक्रमहरूको संचालन गर्दै आइरहेको ।
५. जापनीज सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूको आयोजनामा आयोजना हुने विभिन्न कार्यक्रमहरूमा नेपाल र नेपालीको प्रतिनिधित्व गर्दै सहभागी भै प्राप्त जानकारी नेपाली समुदायमा सुचना आदान प्रदानको कार्य गर्दै आइरहेको छ ।
६. फुकुओकाको इतीहासमा पुरानो हाकाता दोन्ताकु मिनातो माचुरीमा नेपाल र नेपालीको प्रतिनिधित्व गर्दै प्रत्येक वर्ष पेरेड सहित सहभागी भैरहेको ।
७. जापानका कम्पनीहरूसँगको सहकार्यमा नेपालीहरूको लागी स्युस्योकु सेमिनारको आयोजना ।
८. नेपालमा २०७२ सालमा गएको महा भुकम्पमा जापानबाट सहयोग संकलन तथा नेपालमा संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागीतामा सहयोग हस्तान्तरण कार्यक्रम संचालन ।
९. विभिन्न समयमा राजदुतावास, अवैतनिक वाणिज्य दुतावास फुकुओका, एनआरएनए आइसीसी, एनआरएनए जापान लगायतसँगको सहकार्यमा नेपालमा विदेशबाट लगानी भित्राउने पहल सहित विभिन्न सेमीनारको आयोजना ।
१०. जापान भ्रमणमा आउने विभिन्न व्यवसायीक व्यक्तित्वहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना ।
११. २०११ मा बंगलादेशसँगको सहकार्यमा तत्कालीन अध्यक्ष रामकृष्ण श्रेष्ठको संयोजकत्वमा बैसाखी मेलाको सुरुवात जुन वर्तमान अवस्थामा नेपाल फेस्टिवल फुकुओकाको रूपमा एउटा ब्रान्ड बन्न सफल भएको छ ।
१२. विभिन्न नेपाली चाडपर्वको अवसरमा नेपालमा रहेका अनाथाश्रम, वृद्धाश्रमहरूमा सहयोग हस्तान्तरण ।
१३. नेपालमा रहेका सरकारी निकाय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा वृहत स्वास्थ्य शिवीरको संचालन ।
१४. जापानमा रहेका विभिन्न संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा नव आगन्तुक नेपालीहरूका लागी विभिन्न

कार्यक्रमहरूको आयोजना ।

१५. जापानमा भैपरी आउने विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपहरूमा नेपाली तथा जापानीज समुदायमा सहयोग ।
१६. जापानका विभिन्न युनिभर्सिटीहरूमा हुने कल्चर आदानप्रदान कार्यक्रमहरूमा सहभागीता ।
१७. विभिन्न नेपाली पर्व तथा अवसरहरूमा विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना ।
१८. जापानीज नागरीकहरूलाई नेपाली परीकारहरू बनाउन सिकाउने कार्यक्रमहरू ।
१९. अन्तराष्ट्रिय फुड फेस्टिवलहरूमा सहभागीता ।
२०. विभिन्न अवसरहरूमा नेपालबाट ख्याती प्राप्त कलाकारहरू बोलाई सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूको आयोजना ।
२१. फुकुओका नेपाल सोसाइटीको आधिकारीक होमपेज निर्माण तथा अपडेट ।
२२. विभिन्न अवसरमा आधिकारीक लोगो परिवर्तन ।
२३. फुकुओकाको जापानीज समाजमा नेपाल र नेपाली खानाको परिचयका लागी विभिन्न कोमीन खानमा कार्यक्रमहरूको आयोजना ।
२४. फुनेसोको सहकार्यमा पोखरामा जापानीज समुहले विध्यालय संचालन ।

जापानमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरू

१. ट्राफिक नियमहरू

१. बायाँतर्फ सवारी चलाउनुहोस : जापानमा सवारीहरू सडकको बायाँपट्टि चलाइन्छन ।
  २. पैदल यात्रुहरूलाई प्राथमिकता दिनुहोस : जेब्राक्रसमा पैदल यात्रुहरूलाई सधैं प्राथमिकता दिनुपर्छ । यदि जेब्राक्रसमा पैदल यात्रीहरू छन भने, सवारी रोक्नु आवश्यक छ ।
  ३. सिट बेल्ट अनिवार्य छ : सवारीमा सबै यात्रुहरूले सिट बेल्ट लगाउनुपर्छ ।
  ४. बालबालिकाका लागि चाइल्ड सिटको प्रयोग : ६ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूका लागि उपयुक्त चाइल्ड सिट प्रयोग गर्नुपर्छ ।
  ५. रातो बत्तीमा मोड-न निषेध : रातो ट्राफिक बत्तीमा दायाँ वा बायाँ मोड-न अनुमति छैन ।
  ६. मोबाइल फोन प्रयोगमा प्रतिबन्ध : सवारी चलाउँदा मोबाइल फोन प्रयोग गर्न निषेध छ ।
  ७. मादक पदार्थ सेवन गरेर सवारी चलाउन निषेध : मादक पदार्थ सेवन गरेर सवारी चलाउन कडा प्रतिबन्ध छ, जसमा तीन वर्षसम्मको जेल सजाय वा ५००,००० येनसम्मको जरिवाना हुन सक्छ ।
  ८. बायाँतर्फबाट मोटरसाइकलहरू ओभरटेक गर्न सक्छन : मोटरसाइकलहरू बायाँतर्फबाट ओभरटेक गर्न सक्छन, त्यसैले बायाँतर्फ ध्यान दिनुहोस ।
  ९. टोल सडकहरू प्रयोग गर्दा शुल्क तिर्नुहोस : जापानमा धेरैजसो एक्सप्रेसवेहरू टोल सडकहरू हुन, जहाँ शुल्क तिर्नुपर्छ ।
  १०. सडक चिन्हहरू र संकेतहरू बुझ्नुहोस : जापानी र अंग्रेजी भाषामा रहेका सडक चिन्हहरू बुझ्न प्रयास गर्नुहोस, जसले तपाईंलाई सुरक्षित रूपमा सवारी चलाउन मद्दत गर्छ ।
- नोट : जापानमा गाडीहरू र साइकललाई एकै प्रकारको नियम लागु हुन्छ ।

सार्वजनिक स्थानमा शिष्टाचार

१. भाडामा कराउने नगर्नुहोस - ट्रेन, बस, सार्वजनिक स्थलहरूमा ठूलो स्वरमा नबोल्नु राम्रो मानिन्छ ।
२. फोन सार्वजनिक यातायातमा साइलेंटमा राख्नुहोस र कल गर्न निषेध छ ।
३. पक्तिबद्ध हुनुहोस - कतै पनि (जस्तै: रेल चढदा, पसलमा) लाइनमा बस्नुपर्छ ।

सफाइ सम्बन्धी नियमहरू

१. फोहोर आफैँसँग राख्नुहोस - धेरै सार्वजनिक स्थानमा डस्टबिन हुँदैन, त्यसैले फोहोर भोलामा हालेर घर वा होटेलसम्म लैजानुपर्छ ।
२. जुत्ता खोल्नु पर्ने ठाउँमा खोल्नुहोस - घरभित्र, केही रेस्टुरेन्ट वा मन्दिरहरूमा प्रवेश गर्दा जुत्ता खोल्नुपर्छ । सवेदनशील व्यवहारहरू
१. भुकाएर अभिवादन गर्नु (お辞儀 - Ojigi) जापानी संस्कृतिमा नमस्कार, धन्यवाद वा माफी माग्दा भुकाउनु परम्परागत शिष्टाचार हो ।
२. माथिल्लो आवाजमा विरोध जनाउनु हुँदैन - सार्वजनिक रूपमा रिस पोख्न, कराउन वा भगडा गर्न नकारात्मक रूपमा लिइन्छ ।

खानपिनसम्बन्धी नियमहरू

खानु अघि “Itadakimasu” र पछि “Gochisousama” भन्नु – यसको अर्थ म यस भोजनलाई सम्मानपूर्वक ग्रहण गर्छु र धन्यवाद हुन्छ ।

खानाको पैसा छुट्टाछुट्टै तिर्नु सामान्य हो – जापानमा warikan (割り勘) अर्थात बिल बाँडेर तिर्ने चलन छ ।

छिमेकीसँग सम्बन्ध

ध्वनि प्रदूषणबाट जोगिनुहोस – घरभित्र दूलो स्वरमा संगीत, गफ, वा अन्य आवाज नगर्नु राम्रो मानिन्छ ।

कानुनी नियमहरू

१. पासपोर्ट वा ID साथमा राख्नु अनिवार्य छ – विदेशी नागरिकले सधैं आफ्नो ID साथमा राख्नुपर्छ ।

२. धूम्रपान निषेध क्षेत्रहरूमा ध्यान दिनुहोस – खुला ठाउँमा धूम्रपान गर्न प्रतिबन्ध लाग्ने क्षेत्रहरू छन् । निश्चित स्मोकिङ एरियामा मात्र गर्न मिल्छ ।

जापानमा स्कूल तथा कलेजमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरू

जापानमा विद्यालय (स्कूल) र कलेजहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूले पालना गर्नुपर्ने महत्वपूर्ण नियमहरू र शिष्टाचार यसप्रकार छन् :

विद्यालय (स्कूल) मा पालना गर्नुपर्ने नियमहरू

१. युनिफर्म अनिवार्य

प्रायः सबै स्कूलमा निर्धारित युनिफर्म हुन्छ ।

सहि तरिकाले लगाउनु पर्नेछ : टाई, स्कर्ट र प्यान्टको लम्बाइ, जुता आदि पनि नियमअनुसार हुनुपर्छ ।

२. कपाल र श्रृङ्गारमा कडाइ

विद्यार्थीले कपाल रंगाउन, नेल पेन्ट, मेकअप वा गहना लगाउन नपाइने नियम हुन्छ ।

कपाल छोटो र सफा राख्नुपर्ने हो ।

३. मोबाइल फोन निषेध

धेरै स्कूलहरूमा मोबाइल स्कूल ल्याउनै पाइँदैन, ल्याए पनि अफ गरेर भोलासा राख्नुपर्छ ।

४. अनुशासन र नियमितता

समयमै स्कूल आउनुपर्छ (ढिलो हुँदा स्पष्टीकरण मागिन्छ)।

शिक्षकको सम्मान गर्नु, कक्षा शान्तिपूर्ण राख्नु आवश्यक छ ।

५. सफा गर्ने जिम्मेवारी विद्यार्थीकै हो

जापानी स्कूलमा क्लिनर हुँदैन । विद्यार्थीहरूले आफैँ कक्षा र चौचालय सफा गर्छन ।

६. सहपाठीसँग राम्रो व्यवहार

गाली, भिस्काउने (bullying) वा भेदभाव कडा रूपमा निषेध गरिन्छ ।

कलेज र विज्ञविद्यालयमा पालना गर्नुपर्ने नियमहरू

१. कक्षा नियमित उपस्थित हुनुपर्छ

धेरै विज्ञविद्यालयमा attendance पनि ग्रेडिङमा समावेश हुन्छ ।

ढिलो आउने, बिनाअनुमति छुट्टी लिने आदि अनुशासन विपरीत मानिन्छ ।

२. स्टुडेन्ट ID कार्ड साथमा राख्नु

परीक्षा, लाइब्रेरी, कलेज प्रवेश आदि सबैका लागि आवश्यक हुन्छ ।

३. अनलाइन प्रणाली र समयपालना

असाइनमेन्ट, रिपोर्ट र प्रस्तुतीकरण समयमै बुझाउनु अनिवार्य हुन्छ ।

४. पठन पाठनबाहेक पनि शिष्टाचार आवश्यक

कलेजभित्र सफा राख्ने, धूम्रपान तोकिएको स्थानमा मात्रै गर्ने, अरुलाई डिस्टर्ब नगर्ने नियमहरू पालना गरिन्छ ।

५. शिक्षक र प्रशासनसँग सम्मानजनक व्यवहार

शिक्षकको नाम लिएर बोलाउँदा पनि "sensei" भन्ने गरिन्छ ।

इमेल लेख्दा पनि विनम्र भाषा प्रयोग गरिन्छ ।

जापानमा बस तथा रेलमा पालना गर्नुपर्ने प्रमुख नियमहरू

१. शान्त रहनुहोस

बस वा ट्रेनभित्र ढूलो स्वरमा कुरा गर्नु निषेध छ ।

फोनमा कुरा गर्नु हुँदैन, विशेष गरी शान्त क्षेत्र (silent car) मा ।

फोन silent मोडमा राख्नुपर्छ (जसलाई जापानीमा "Manner Mode" भन्छन्)।

२. हेडफोनको आवाज नियन्त्रण गर्नुहोस

तपाईंको हेडफोनबाट आवाज अरुले सुन्ने गरी बज्यो भने गुनासो आउन सक्छ ।

३. प्राथमिकता सिटको सम्मान गर्नुहोस

वृद्ध, गर्भवती, अपांगता भएका वा साना बच्चा भएका व्यक्तिका लागि छुट्टै प्राथमिकता सिट (Priority Seat) हुन्छ ।

तपाईं त्यहाँ बस्नु भए पनि, यदि कोही यस्तो व्यक्ति आए भने सिट छाडनु पर्छ ।

४. भोला र सामान व्यवस्थित राख्नुहोस

भोलालाई पिठयुँमा होइन, अगाडि भुण्डयाउनु वा तल राख्नु राम्रो मानिन्छ ।

ढूलो सामानले अरुलाई असजिलो हुने गरी राख्न हुँदैन ।

५. अगाडि चढ्ने र पछाडि ओर्लिने नियम (बसका लागि)

जापानको केही बसहरूमा पछाडिबाट चढ्ने र अगाडि ओर्लिने सिस्टम हुन्छ ।

भाडा तिर्ने बेलामा IC कार्ड टयाप गर्ने वा नगद हाल्ने नियम हुन्छ ।

६. IC कार्ड प्रयोग गर्नुहोस (जस्तै: Suica, Pasma)

रेल वा बसमा छिटो र सहज यात्रा गर्न IC कार्ड प्रयोग गर्नु उत्तम हुन्छ ।

कार्ड यात्रा सुरु गर्दा "IN" र यात्रा सकिएपछि "OUT" टयाप गर्नुपर्छ ।

७. खुला खाना वा पेय पदार्थ निषेध

बस वा सामान्य ट्रेनहरूमा खाना खानु उचित मानिदैन ।

लामो दूरीको शिन्कानसेन (bullet train) मा चाहिँ ekiben (बेन्टो) खान मिल्छ ।

८. लाइन पालना गर्नुहोस

रेल चढ्न लाइनमा बस्नु अनिवार्य छ ।

प्लेटफर्ममा निर्धारित लाइनहरू हुन्छन् - त्यहीअनुसार पालो पर्खनुहोस ।

९. अरुप्रति सहानुभूति र सम्मान देखाउनुहोस

कोही असहज देखिएमा सिट दिनु, सहयोग गर्नु जापानी संस्कृतिको हिस्सा हो ।

१०. धूम्रपान निषेध

बस तथा अधिकांश ट्रेनहरूमा पूर्ण धूम्रपान निषेध हुन्छ ।
केही शिक्कानसेनमा मात्र स्मोकिङ रुम छुट्टै दिइएको हुन्छ ।

जापानी कम्पनीमा काम गर्दा ध्यान दिनुपर्ने प्रमुख कुराहरू

१. समयपालना (Punctuality)

समयमै कार्यालय पुग्नु अनिवार्य हुन्छ । ५-१० मिनेट अगाडि पुग्नु अभ्र राम्रो मानिन्छ ।
ढिला हुने अवस्था भए तुरुन्तै जानकारी दिनुपर्छ ।

२. शिष्ट अभिवादन र भुकाव (Ojigi)

सहकर्मी वा उच्चपदस्थ व्यक्तिलाई अभिवादन गर्दा हल्का भुक्नु (बो गर्नु) आवश्यक हुन्छ ।
अभिवादन :

बिहान : 「おはようございます」 (Ohayou gozaimasu)

दिउँसो : 「こんにちは」 (Konnichiwa)

जान लाग्दा : 「お先に失礼します」 (Osaki ni shitsurei shimasu)

३. कामप्रतिको जिम्मेवारी र समर्पण

आपनो जिम्मेवारी नछाडने, पूर्ण रूपमा ध्यान दिने र सहयोगी भावना राख्ने अपेक्षा गरिन्छ ।

"Team-first mentality" – व्यक्तिगतभन्दा समूहको सफलता महत्वपूर्ण मानिन्छ ।

४. उपयुक्त पोशाक (Dress Code)

कम्पनीको संस्कृति अनुसार formal वा business casual पोशाक लगाउनु पर्छ ।

सफा, सादा, र व्यावसायिक देखिने लुगा लगाउने चलन हुन्छ ।

५. संचार शिष्टाचार (Business Communication)

इमेलमा विनम्र भाषा प्रयोग गरिन्छ (敬語 - Keigo)।

हर काम रिपोर्ट, पुष्टि (報・連・相 = 報告, 連絡, 相談 - hōren-sō) को सिद्धान्त अनुसार गरिन्छ :

रिपोर्ट गर्नु (報告)

सम्पर्क राख्नु (連絡)

सल्लाह लिनु (相談)

६. सिनियर र ज्येष्ठ कर्मचारीको सम्मान

निर्णय गर्ने अधिकार प्रायः वरिष्ठ तहमा हुन्छ ।

बैठक, भोजन, वा छलफलमा पनि ज्येष्ठलाई पहिलो प्राथमिकता दिने गरिन्छ ।

७. कार्यालय सफा राख्ने बानी

जापानी कर्मचारीहरूले आफ्नै डेस्क र कार्यालय सफा राख्न ध्यान दिन्छन् ।

समूहमा कार्यालय सफा गर्ने समय पनि हुन सक्छ ।

८. सोशल इभेन्ट (Nomikai – 飲み会) मा भाग लिनु

कार्यपछिका सामाजिक भेटघाट (जस्तै : खानपान, पार्टी) मा सहभागी हुनु टीम बिल्डिङ को अंश मानिन्छ ।

अनिवार्य नभए पनि सहभागी हुँदा राम्रो छवि बनाउँछ ।

९. सीधा "हो र छैन" भन्दा बच्चु

जापानीहरूले "होइन" भन्ने सट्टा नम्र रूपमा असहमत जनाउने गर्छन ।

उदाहरण :

「ちょっと難しいかもしれません」(यो अलिक गाह्रो हुन सक्छ)

भन्ने शैलीले प्रत्यक्ष अस्वीकृति टार्छ ।

१०. कडा परिश्रम र लगातार सुधार (Kaizen - 改善)

जापानी कार्यसंस्कृतिमा "Kaizen" भन्ने सिद्धान्त महत्वपूर्ण छ - सानो सानो सुधार गर्दै अघि बढ्ने ।

सधैं आफूलाई सुधार गर्ने र नयाँ कुरा सिक्ने भावना राख्नुपर्छ ।

जापानको विध्यार्थी जिवन र प्राप्त गर्न सकिने छात्रवृत्तिहरू

दिपक देवकोटा
सचिव

अवैतनिक वाणिज्य दुतावास फुकुओका

नेपाल लगायत विभिन्न एसियाली राष्ट्रहरूबाट जापानलाई सपनाको सह्र बनाई उच्च शिक्षाका लागि जापान आउनेहरूको लहर लामो छ । हालको अवस्था हेर्दा आगामी दिनमा पनि यो लहर निरन्तर रहने अनुमान गर्न सकिन्छ । जापानमा भविष्य निर्माणका लागि आउने विध्यार्थीहरू दिनहुँ वृद्धि भएसँगै जापानमा विभिन्न अवसरहरू पनि वृद्धि भएका छन तर उक्त अवसरहरूको सदुपयोग नेपाली विध्यार्थीहरूले खासै गर्न सकेको पाइदैन ।

अहिलेको अवस्थामा नेपालबाट विध्यार्थी भिसामा जापान आउनेको लहर एकदमै धेरै रहेको र हालका विध्यार्थीहरूमा जापानको बारेमा थोरै मात्र ज्ञान भएको पाइएकामा यस छात्रवृत्ति सम्बन्धी जानकारीले सहयोग पुराउने आशा लीएको छु । जापानमा बच्चा तथा युवाहरूको जनसंख्या दिनहुँ घटीरहेको अवस्थामा हालको जापान विभिन्न क्षेत्रमा विदेशी कामदारको भरमा चलिरहेको छ । त्यसै क्रममा जापानमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न चाहाने विदेशी विध्यार्थीहरूका लागि विभिन्न अवसरहरू पनि ल्याइ रहेको पाइन्छ । त्यस क्रममा पहिलाबाट नै भैरहेका विभिन्न छात्रवृत्तिहरू तथा अन्य नयाँ छात्रवृत्तिहरू पनि संचालनमा आइरहेका छन । त्यस मध्येका केही छात्रवृत्तिको बारेमा तल जानकारी दिइएको छ ।

जापानी विश्वविद्यालयहरूको लागि छात्रवृत्ति (留学生奨学金)

जापानमा अध्ययन गर्न चाहने विदेश विध्यार्थीहरूका लागि धेरै छात्रवृत्ति उपलब्ध छन यी छात्रवृत्तिहरू सामान्यतया जापानी सरकार, विश्वविद्यालयहरू, र विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरू द्वारा प्रदान गरिन्छ । निम्नलिखित प्रमुख छात्रवृत्तिहरू छन ।

शिक्षा, संस्कृति, खेलकूद, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय छात्रवृत्ति (文部科学省奨学金)

१. जापान सरकारको शिक्षा मन्त्रालय (文部科学省) द्वारा प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति हो । यसले मास्टर, पीएचडी र स्नातक स्तरका छात्र छात्राहरूलाई लक्षित गर्दछ ।

संक्षिप्त विवरण :

जापान सरकारले (文部科学省) द्वारा दिइएको छात्रवृत्ति हो । यो छात्रवृत्ति विदेशी विध्यार्थीहरूलाई शैक्षिक शुल्क, जीवनयापन खर्च र यात्रा खर्चको लागि प्रदान गर्दछ ।

लागु हुने विध्यार्थीहरू :

स्नातक तह, स्नातकोत्तर (मास्टर, पीएचडी) स्तरका विध्यार्थीहरूका लागि हो यो सुविधा प्राप्त गर्नका लागि विशेष केही शर्तहरू पूरा गर्नुपर्नेछ ।

विवरण

शैक्षिक शुल्क (पूरा शुल्क)

महिना जीवनयापन खर्च - स्नातक विध्यार्थीहरूका लागि : लगभग ११७,००० येन,

स्नातकोत्तर तहका विध्यार्थीहरूका लागि : लगभग १३४,००० येन)

यात्रा खर्च (आउने जाने उडान टिकट), नियमित स्वास्थ्य परीक्षण र अन्य सुविधाहरू

आवेदन समय :

स्नातकोत्तर विद्यार्थीहरू : सामान्यतया प्रत्येक वर्ष अप्रिलदेखि जून महिनामा नेपालमा नै रहेको जापानीज दूतावासमा आवेदन खुल्ला गरीने ।

स्नातक विद्यार्थीहरू : दूतावासको सिफारिसमार्फत प्रत्येक वर्ष जूनदेखि सेप्टेम्बर बीच आवेदन गर्नुपर्छ र परीक्षण अक्टोबरमा हुन्छ ।

आवेदन विधि : जापानको दूतावास वा कन्सुलेट अफिसमा आवेदन फारम भर्नुहोस र आवश्यक कागजात पेश गर्नुहोस । आवेदन प्रक्रिया भनेको लेखन परीक्षा, अन्तर्वार्ता र कागजात मूल्यांकन हुनेछ ।

थप जानकारीका लागि : https://www.mext.go.jp/a_menu/koutou/ryugaku/06032818.htm

जापानी विश्वविद्यालय छात्रवृत्ति (大学独自の奨学金)

धेरै जापानी विश्वविद्यालयहरूले आफ्नै छात्रवृत्ति योजना पनि सञ्चालन गर्छन । यी छात्रवृत्तिहरू विश्वविद्यालयको वेबसाइट तथा अन्तराष्ट्रिय विध्यार्थी सहायता केन्द्र(国際交流センター)मा उपलब्ध हुन्छ र सामान्यतया आवेदन प्रक्रिया विश्वविद्यालय अनुसार फरक फरक हुन्छ ।

उदाहरण :

टोकियो विश्वविद्यालय : टोकियो विश्वविद्यालयले-टोकियो विश्वविद्यालय छात्रवृत्ति जस्ता योजनाहरू प्रदान गर्छ । यसमा महिना खर्च प्रायः १००,००० येन आसपास हुन्छ ।

क्योटो विश्वविद्यालय : क्योटो विश्वविद्यालय पनि विभिन्न छात्रवृत्तिहरू प्रदान गर्छ । यसका लागि विश्वविद्यालयकै गाइडलाइन्स हेर्नु पर्छ ।

आवेदन समय :

प्रत्येक विश्वविद्यालयको छात्रवृत्तिको आवेदन समय फरक फरक हुन्छ । सामान्यतया जनवरी देखि फेब्रुअरीको बीचमा आवेदन प्रक्रिया शुरू हुन्छ । तपाईंले इच्छित विश्वविद्यालयको वेबसाइट वा तथा अन्तराष्ट्रिय विध्यार्थी सहायता केन्द्र(国際交流センター)बाट जानकारी प्राप्त गर्नुपर्छ ।

जापान-नेपाल छात्रवृत्ति

जापान र नेपाल बीचका द्विपक्षीय सम्बन्धहरूको आधारमा विशेष छात्रवृत्ति योजना पनि उपलब्ध छन । यी छात्रवृत्तिहरू प्रायः द्विपक्षीय समझदारीको आधारमा सन्देश र भागीदार संस्थाहरूको माध्यमबाट प्रदान गरिन्छ ।

संक्षिप्त विवरण :

जापान सरकार र नेपालका बिचको सहकार्यका आधारमा छात्रवृत्तिहरू दिइन्छ । प्रायः जाइका (जापान अन्तराष्ट्रिय सहकारी एजेन्सी) को माध्यमबाट यो कार्य गरिन्छ ।

समर्थन सामग्री :

शैक्षिक शुल्क, महिना जीवनयापन खर्च, आवास, यात्रा खर्च आदि ।

आवेदन समय :

सामान्यतया वसन्तको समय (जनवरीदेखि मार्च) बीचमा आवेदन खुल्छ । अधिक जानकारीको लागि जापानको दूतावास वा जाइका वेबसाइटमा चेक गर्नुहोस ।

प्राइवेट संस्थाहरू र युनजीओ द्वारा छात्रवृत्ति

जापानमा केहि निजी संस्थाहरू र गैर सरकारी संगठनहरू (युनजीओ) द्वारा पनि विदेशी विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइन्छ। यी संस्थाहरूले प्रायः विशेष उद्देश्यहरू, जस्तै प्राविधिक शिक्षा, सामाजिक विज्ञान वा चिकित्सा क्षेत्रमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको लागि छात्रवृत्ति प्रदान गर्छन्।

उदाहरण :

日本学生支援機構 (जास्सो):

जास्सोले (जास्सो 奨学金) नामक छात्रवृत्ति प्रदान गर्दछ। यसमा मसिक खर्चको सहारा दिइन्छ। यो छात्रवृत्ति प्रायः ब्याजरहित र अवलोकन योग्य हुन्छ।

निजी कम्पनीहरू : जस्तै सोनी, टोक्यो इलेक्ट्रिक, 三菱財団 र अन्य कम्पनीहरूले पनि आफ्नै छात्रवृत्ति योजनाहरू सञ्चालन गर्छन्।

आवेदन समय :

जास्सो 奨学金 : जापान विद्यार्थी सहायता संस्था (जास्सो) द्वारा प्रदान गरिने छात्रवृत्तिहरू प्रत्येक वर्ष वसन्त र झरद ऋतुको समयमा खुल्छ। यसका लागि जास्सोको वेबसाइटमा विस्तृत जानकारी उपलब्ध हुन्छ।

निजी कम्पनी छात्रवृत्तिहरू : कम्पनीहरू प्रायः वर्षमा एक वा दुई पटक छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्छन्। प्रत्येक कम्पनीको वेबसाइटमा चेक गर्नुहोस्।

अन्य छात्रवृत्तिहरू (युनजीओ र अन्तर्राष्ट्रिय संगठनहरूद्वारा)

धेरै गैर सरकारी संगठन (युनजीओ) र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले पनि छात्रवृत्ति प्रदान गर्छन्। यी छात्रवृत्तिहरू प्रायः विशेष क्षेत्र (जस्तै, वातावरण संरक्षण, विकास सहायता, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग) मा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई लक्षित हुन्छन्। समर्थन सामग्री : शैक्षिक शुल्क, जीवनयापन खर्च, अनुसन्धान खर्च आदि।

आवेदन समय :

यी छात्रवृत्तिहरूका लागि आवेदन समय प्रत्येक वर्ष एकपटक वा वर्षमा दुई पटक हुन सक्छ। संस्थाहरूको वेबसाइटमा जानकारी हेर्नुहोस्।

नेपाल फेस्टिवल फुकुओका र यसको गौरव

रामकृष्ण श्रेष्ठ,
संस्थापक संयोजक
नेपाल फेस्टिवल फुकुओका

नेपाल, भारत, श्रीलंका र बंगलादेश लगायतका दक्षिण एसियाका विभिन्न देशहरूमा बैशाख महिना (अंग्रेजी महिना अनुसार अप्रिल) बाट नयाँ वर्षको आगमन हुन्छ। प्रकृतिले पनि नयाँ पालुवा पलाउने, जाडो सकिने र ढकमक वसन्त ऋतु अर्थात स्प्रिङ्गले सजाउने महिना बैशाखको वेग्लै अर्थ छ। तर पनि यसलाई अत्यधिक महत्वपूर्ण रूपमा हामीले लिन र मनाउन सकिरहेका छैनौं। जापान सहितका विकसित मुलुकहरूमा जनवरी १ तारिखलाई नै नयाँ वर्षको सुरुवातको रूपमा धुमधामसँग स्वागत गर्ने चलन छ। जसरी दशैं र तिहारमा हामी नेपालीहरू भगवती दुर्गा र लक्ष्मी मातासँग सु-स्वास्थ्य युवम सुख शान्तीको कामना गर्दछौं। त्यसै गरी जापान लगायत बिश्वका विभिन्न देशहरूमा नयाँ वर्षलाई नै दुलो पर्वको रूपमा मनाएको देख्न सकिन्छ।

विज्ञान र प्रविधीको विकाससँगै संसार साघुरिदै आएको छ। युगो युग नेपालमै विताएका नेपालीहरूका पछिल्ला नयाँ पुस्ता केहि वर्ष देखि संसार चाहार्न निस्कीसकेका छन। जापान नेपालीहरूका लागि रोजगार व्यवसाय होस अथवा अध्ययनका लागि वहाना जे सुकै किन नहोस धेरै युवाहरूको रोमाईको गन्तव्य विकसित मुलुक जापान पनि हुन पुगेको छ। यसैको फलस्वरूप आजको २०२४को अन्त्य सम्ममा करीब २३०,००० (दुई लाख तिस हजार) भन्दा बढी नेपालीहरू जापानका विभिन्न शहरहरूमा बसोबास गर्दै आइरहेका छन।

जापानको चौथो दुलो शहर यो फुकुओकामा पनि भन्डै १०-१५ हजार नेपालीहरू विभिन्न पेसा व्यवसायमा बसोबास गर्दै छन। फुकुओका वरपर छरीसुर रहेका नेपालीहरूलाई एकै ठाउँमा भेला गर्ने, आपसमा भाइचारा निभाउने र कसरी नेपाल र नेपालीको इज्जत कायम राख्दै जापानको बसाईलाई राम्रो बनाउने भन्ने कुराहरू हामी सबैको साभ्ना सवाल बनेको छ र आगामी दिनहरूमा पनि यो विषय थप आवश्यक हुँदै जाने सुनिश्चित छ। विदेशको भूमीमा हामी नेपालीहरूको संख्या बढदै गर्दा हाम्रो देश नेपाल र नेपालीको पहिचानलाई जापानभर नै सकारात्मक ढंगले परिचित गराउनु पर्ने साभ्ना अनुभूतिबाट नै नेपाल फेस्टिवल सहितका विभिन्न कार्यक्रमहरूको सफल आयोजना हुँदै आएको हो।

यसो त हामीहरू जो जहाँ वस्छौं, काम धन्दा गर्छौं र सामान्य व्यवहारबाट आफ्नोको साथसाथै नेपाल र गुडटा नेपालीको परिचय दिइरहेकै हुन्छौं। हाम्रो व्यवहार र हाम्रो तरिका विदेशमा आइसकेपछि निजी नहुँदोरहेछ। यो त नजानिदो किसिमले राष्ट्रकै प्रतिनिधित्व हुन पुग्दो रहेछ। राम्रो व्यवहारले आह नेपाली नराम्रो व्यवहारले छी नेपाली भनीहाल्दा रहेछन। हाम्रो बोलीवचन र स्वभावले हामी नेपालीबीच हाम्रो परिवारको संस्कार र विदेशीका बीच नेपालीको स्वभाव यस्तो पो हुँदोरहेछ भनेर अर्थ लाग्दोरहेछ। नेपाल सानो छ तर सुन्दर छ। यहाँका मान्छेहरू मायालु छन। उनीहरू कोमल हृदय भएका छन। उनीहरू मिलेर खुशी मनाउन सियालु छन। यस्तै हाम्रा राम्रा पक्ष र संस्कृति भत्कने गरी जापानीमाभ नेपाललाई चिनाउन पनि हामीले सन २०११सालबाट हरेक वर्ष बैशाख महिनामा सुरुवाती चरणमा बंगलादेश र नेपालको सहकार्यमा बैसाखी मेलाबाट नेपाल फेस्टिवल फुकुओकाको सुरुवात भएको हो।

बैशाखी मेलाको नाम अनि कसरी शुरु भयो ? बंगालीहरूसँग कसरी र किन सहकार्य भयो ? कसरी हामी नेपालीहरू आफैले मिलेर छुट्टै नेपाल फेस्टिवल आयोजना गर्ने हैसियतमा आइपुग्यौ ? साथिहरूको अथक मेहनत र सहयोगी

मनहरूको दूलो हात छ । विगतका वर्षमा पनि यसबारे चर्चा भैसकेकाले र इतिहास कदापि मर्दैन ।

फुक्कुओकामा रहेको विभिन्न संघ-संस्थाहरूको रगत र पसिनाले हुर्केको यो साभा चौतारीलाई ८औं वर्ष(२०१७)बाट नेपाल फेस्टिवलको नामले मनाउने निर्णय भयो । हामीले यसलाई फुक्कुओकामात्र नभनी यो जापान भरीको साभा मेला हुनुपर्छ भन्ने पवित्र उद्देश्यबाट सातौं वर्षसम्म संस्थापक संयोजक तथा फुक्कुओका नेपाल सोसाइटीका पुर्व अध्यक्ष रामकृष्ण श्रेष्ठको संयोजकत्वमा सफलतापूर्वक सम्पन्न हुँदै आइरहेको मेलाले नेपाल फेस्टिवल फुक्कुओकाको गौरवपूर्ण नाम पाएको हो । प्रारम्भमै जापानका लागि हाम्रा राजदुतसहितको गौरवशाली उपस्थितीका बीच भव्य र सभ्य ढंगले यसको सुसम्पन्न पनि भएको हो । हामी सबैको नेपाल फेस्टिवललाई थप व्यवस्थित र थप भव्यताका साथ सफल बनाउन लागी पर्ने साथीहरू, संघ-संस्थाहरूलाई भगवान गौतम बुद्धले थप आशिर्वाद दिउन भनी प्रार्थना गर्दछु । हामीले एकआपसमा भाइचाराको विकास गर्ने, मिलेर नयाँ साल सुखद रहोस भनी शुभकामना साटासाट गर्ने र यसै फेस्टिवलका माध्यमबाट हाम्रो कर्मभूमी जापान र नेपाललाई असाध्यै माया गर्ने जापानी नागरिकहरूका बीच भगवान गौतमबुद्धको जन्मभूमी, सगरमाथाको देश नेपाल चिनाउने, प्राकृतिक सुन्दरताले भरिपूर्ण नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्दै जापानी नागरीकहरूलाई नेपाल जान उत्साहित गर्ने र समग्रमा नेपाली पर्यटन व्यवसायलाई थप लोकप्रिय बनाई आफ्नो जन्मभूमीको अर्थतन्त्रलाई जतिसक्दो टेवा पुगोस भन्ने नै यस कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

नेपाल फेस्टिवलको कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी

हरेक वर्षको नेपाली नयाँ वर्षको समयमा हजारौं नेपाली र जापानी नागरिकहरूको सहभागितामा यो नेपाल फेस्टिवलको आयोजना हुदै आइरहेको छ । सन २०११ देखि नयाँ वर्षको १ दिन मात्र आयोजना हुदै आइरहेको यो फेस्टिवल १ दिनले नपुगेर सन २०१७ सालबाट २ दिन मनाउदै आइएको छ । सन २०१६ सम्म नेपाल र बंगलादेशका नागरिकहरूको संयुक्त प्रयासमा सम्पन्न हुदै आएको बैशाखी मेला अर्थात यो नेपाल फेस्टिवल २०१७ बाटमात्रै हामी नेपालीहरूको एकल आयोजनामा सम्पन्न हुदैआइरहेको छ ।

यो वर्ष २०२१ को अप्रिल १२ र १३ गते नेपाल फेस्टिवलको कार्यक्रम भव्यताका साथ सम्पन्न हुनेछ ३० देखि ४० वटा नेपालीपन भल्कने खाना सहितका विभिन्न स्टलहरू रहने छन । नेपाली कला र सस्कृति भल्कने मालसामान र खाना लगायतका स्टलका अतिरिक्त सांगीतिक कार्यक्रमद्वारा सहभागीलाई भरपुर रमाइलो प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । फुक्कुओकामा अवस्थित विभिन्न संघ-संस्थाहरूले आ-आपनै मौलिक भेषभुषामा सुसज्जित भैई नेपालीपनाको परिचय दिन पञ्चेबाजा सहित सूर्य र चन्द्रमा अंकित नेपालको ऋण्डा फर्फण्डा र नेपालमा नयाँ वर्ष आएको सन्देश जानेगरी सगौरव फुक्कुओका नगर परिक्रमा गर्ने र यही पार्कमा फर्केपछि कार्यक्रमको औपचारिक सुरुवात गर्ने चलन चलीआएको छ ।

अन्त्यमा, सन २०११ साल फुक्कुओका नेपाल सोसाइटीको अग्रसरतामा शुरु गरिएको यो ऐतिहासिक पर्वले पाएको निरन्तरता र हरेक साल बढिरहेको महिमाको कल्पना गर्दा त्यो वेलाका आरोह र अवरोध अनि आफ्नै कार्यसमितिका हरेक साथीहरूको तस्वीर मलाई अहिले पनि संभ्रनामा आईरहेका छन । हामीलाई यो फेस्टिवल गर्न धेरै गारो थियो । संस्थापक संयोजकको टीमले विश्वासी जीवनमा हुँदा सुरु गर्नुभएको थियो । छातिमा हात राखेर भन्छु, कसरी हामीले यति ठुलो प्रोग्राम गयी होला ? आज जस्तो यतिधेरै आफन्त, यो सोच, संख्या र आत्मविश्वास कहाँ हुनु ? पशुपतिनाथ भन्नुस वा भगवान गौतम बुद्धको प्रेरणा । यो सब असम्भव लाग्दो कुरा आज संभव र सहज भएको छ ।

आज यो फेस्टिवल सफल हुँदैगर्दा र यो भव्य समारोहमा आफ्ना विचार राख्दै गर्दा म उपस्थित सबैलाई आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । निकै खटेका मित्रहरू, यहाँहरूको मेहनत, परिश्रम र लगानीले इतिहास निर्माण गरिरहेको छ । हरेक वर्ष हुने नेपाल फेस्टिवलहरूले यहाँहरूलाई विर्सन दिनेछैन । आजपनि मेरो कार्यकालमा पूर्णरूपमा सहयोग गर्नु हुने मेरो अग्रज तथा प्रिय साथीहरूलाई हार्दिक नमन गर्दै आज खटिरहेका सबै नेपाली दानुभाई दिदीबहिनी

तथा सबै संघ-संस्थाहरूलाई पुनः शुभकामना तथा बधाई ज्ञापन गर्दछु र नेपाल फेस्टिवलको यो हाम्रो अभूतपूर्व एकता, सहकार्य र विस्वासले भरिपुर्ण फुक्कुओकाको सन्देश गैह्रआवासीय संघ-संस्थाको केन्द्रसम्म पुर्याउनुपरेको छ । म यतिवेला संकेतमा मात्र भन्छु । परिवर्तन संभव छ । परिवर्तनकै लागि हामी यहाँसम्म आइपुगेको हो । हामी फुटेर होइन, जुटेरै यो संभव छ ।

जय नेपाल फेस्टिवल

जापानमा बच्चा जन्माउदा गर्नुपर्ने तयारी

पुरुषोत्तम सिग्देल

पूर्व अध्यक्ष

फुकुओका नेपाल सोसाइटी

सर्बप्रथम फुनेसो ३०औं वर्षमा प्रवेश गरेको उपलक्ष्यमा प्रकाशन गर्न लागिएको स्मारीकाको लागि बर्तमान कार्यसमिति लाई हार्दिक बधाई सहित धेरै धेरै धन्यवाद । बिगतका कार्यसमिती बाट यसको थालनि भएपनि यसले पूर्ण रूप पाउन सकेको थिएन । अब लागौं विषय बस्तु तर्फ यस कार्यसमितीले मलाई उपलब्ध गराएको शिर्षक जापानमा बच्चा जन्माउदा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीहरू ।

हाल फुकुओका अथवा क्युस्यु क्षेत्रमा नेपाली बालबच्चाको संख्या धेरै नै भइसकेको छ । ति बाल बच्चाहरूको अभिभावकहरूबाट पनि धेरै कुराहरू बुझ्न र सिक्न सकिन्छ । मेरो विषयमा भन्नुपर्दा म पनि दुई जना छोरा छोरीको अभिभावक हुँ मेरा दुबैजना छोरा र छोरी जापानमै जन्मेका हुन मेरो अनुभवले जापानमा बच्चा जन्माउदा पाइने इन्सुरेन्स सुबिधा साट्टै राम्रो लाग्यो हामीले विधार्थी हुँदा कोकुमिन होकन र पूर्ण रूपमा कामदार भईसकेपछि अथवा भनाँ सिउसोकु गरिसकेपछि स्याखाइ होकेन गरी इन्सुरेन्सको पैसा तिरिरेहेका हुन्छौं कहिले काहीँ हामीलाई यो ब्यर्थ लागिरहेको पनि हुन्छ जब हामी अलि ठुलो बिरामी हुन्छौं अथवा बच्चा जन्माउने तयारीमा हुन्छौं यसको महत्व र आवश्यकता त्यतिबेला थाहा हुन्छ र हामीले इन्सुरेन्सको पैसा तिरिरे ठिक गरेका देखौं भन्ने लाग्छ र मलाई पनि त्यस्तै लाग्यो ।

कहिले काहीँ बाल बच्चाहरू पूर्वतयारी बिना पनि जन्मिने गर्छन यस्तो अवस्थामा पनि यदि इन्सुरेन्स तिरिएको छ भने आर्थिक रूपमा त्यति समस्या पर्दैन जस्तो लाग्छ कतिपय अवस्थामा पूर्वतयारी गर्दा पनि बच्चा बच्ची नहुने सम्भावना पनि रहन्छ यसका लागि चिकित्सक सँग परामर्शको आवश्यकता रहन्छ । पूर्वतयारी भन्दै गर्दा बच्चा जन्मिसके पछि उसको शिक्षादिक्षा कहाँ गराउने भन्ने पूर्वतयारी पनि आवश्यक रहन्छ बालबच्चाकै कारण नेपाल फिकिने मन भएपनि यतै बस्न बाध्य बनाएको र उनिहरूमा नेपाल प्रतिको मोह कम भएको पाइएको छ, यसले गर्दा भाबी यो पुस्ता यतै हराउने सम्भावना पनि नरहला भन्न सकिन्छ ।

कतिपयले नेपाल छोरा छोरी लान चाहेर पनि रेख देख गदिदिने कोहि नभएर यतै राख्न बाध्य छन भने छोरा छोरीकै लागि आफै नेपाल जान पनि सकिरहेका छैनन, त्यसैले जापानमा बच्चा जन्माउने योजना बनाउँदै गर्दा भविष्यमा उनीहरूको शिक्षा दिक्षा कता गराउने भन्ने पूर्व योजना पनि अब आवश्यक छ भन्ने मलाई लागेको छ ।

हुनत आजभोलो जापानमै घर किनेर बस्ने व्यक्तिहरू पनि बढिरहेकै छन, यो राम्रो पक्ष पनि हो यो सँगै नेपाली संस्कार र संस्कृति सिकाउने ठाउँहरूको बिकास पनि गर्न आवश्यक छ भन्ने मलाई लागेको छ ।

पुनरुच यो मेरो व्यक्तिगत बिचार हो सबैलाई सही नलाग्न पनि सक्छ र असहमती पनि रहला ।

अन्त्यमा श्रीमान श्रीमतीको सहमतीमा बच्चा जन्माउने सहमती भैसकेपछि केहि आर्थिक तयारीसगै उनीहरूलाई कहाँ पढाउने कहाँ हुर्काउने भन्ने पनि पूर्व तयारी गर्न आवश्यक छ ,

मलाई यहाँ बच्चा जन्माउदा जापानको हस्पिटलले दिने सेवा सुबिधा, इन्सुरेन्सबाट आउने आर्थिक सहयोग राम्रो लाग्यो त्यसैगरी पाँच बर्ष सम्मको नर्सरी स्कूल (होइक्युयन)को सिकाइ राम्रो लाग्यो त्यसपछिको शिक्षाको लागि सबैको रोजाई छुट्टै हुन सक्छ मलाई भने नेपालमै कमिमा SEE सम्म गराउन सकियो भने उनीहरूले नेपाली भाषासगै संस्कार र संस्कृतीको पनि ज्ञान आर्जन गर्न सक्छन भन्ने मलाई लागेको छ, सबैको हकमा यो सहज नहुन पनि सक्छ ।

प्रवासको नेपाली पत्रकारिता, अब कता?

प्रवेश सुवेदी
अध्यक्ष

डिजिटल मिडिया फाउन्डेसन, नेपाल

सन २००१ देखि २०११ सम्मको एक दशक प्रवासी नेपाली पत्रकारिताको सुनौलो दशक थियो। प्रवासबाट चल्ने कतिपय अनलाइन पत्रिकाहरूसँग काठमाडौँबाट सञ्चालन हुने मूलाधारका माध्यमसँग भन्दा बढि अडियन्स थिए, उनीहरूले राष्ट्रिय राजनीति र नीति निर्माणमा प्रभाव राख्थे र प्रवासी समुदायका मुद्दामा राम्रो हस्तक्षेप गर्न सक्थे। अहिले पुरानो साख बाँकी छैन, तर उनीहरूले आफ्नो उपस्थिति कायम राख्न सक्दो प्रयत्न गरेकै छन्। नेपालभित्र र बाहिर गरी दशकौँको अनुभव भएका प्रवासी पत्रकारहरूमा नयाँ अभ्यास र सम्भावनाहरूको खोजी गर्ने हुटहुटी अहिले पनि उत्तिकै देखिन्छ। प्रवासी नेपाली पत्रकारिताका पछिल्ला २ दशकलाई सरसर्ती समीक्षा गर्दा अनेक चाखलाग्दा आयामहरू भेट्न सकिन्छ। तपाईं किन प्रवासी बन्नुभयो? रोजगारी, व्यवसाय, शिक्षा, पारिवारिक पुनर्मिलन जस्ता व्यक्ति अनुसारका अनेक कारण र प्रयोजन भेटिन्छन्। म प्रवासमा पत्रकारिता गर्ने उद्देश्यले आएको भन्ने उत्तर चाँहि सायदै कसैले देला। यदि अरु नै खास उद्देश्यले आएको हो भने प्रवासमा किन उसले पत्रकारिता गर्न जरुरी भयो? अधिकांशले दिने जबाफ हो, आफू जन्मे हुर्केको देशको प्रेम र प्रवासी नेपाली समुदायको सक्दो हित गर्ने चाहना।

देशभित्र पत्रकारिता गर्दा अरु पक्षहरू जति बलिया हुन्छन्, भावनात्मक पक्ष खासै प्राथमिकतामा पर्दैन। तर, प्रवासीहरूमा किन यस्तो भावना एकदमै बलियो हुन्छ? समाजशास्त्रीहरूले गरेका विभिन्न अध्ययन अनुसार विगतका पेचिला स्मृति (नोस्टाल्जिया) र वर्तमानमा आफू हराउन थालेको अनुभूति (सेन्स अफ लस), यी दुई मुख्य कारणले एउटा प्रवासीलाई आफ्नो देश र आफूजस्तै प्रवासी बनेका व्यक्तिहरूको समुदायसँग गहिरो भावनात्मक निकटता स्थापना गराउँछन्। आफूले छोडेर आएको देश वा भूगोलमात्र होइन, आफूले वर्षौँ बिताएको पेशासँग पनि मान्छेको उत्तिकै पैँचिलो भावनात्मक नाता हुन्छ। त्यसैले देशमा छँदा पत्रकारिता वा साहित्यमा संलग्नहरू प्रवास पुगेपछि पनि पेशागत निरन्तरताका लागि सक्दो प्रयत्न गर्दछन्।

प्रवासी नेपालीको यस्तो भावनात्मक पहलु देशभित्रको पत्रकारिताको विकासमा, अर्थात् समग्र नेपाली भाषी पत्रकारितामा अत्यन्तै महत्वपूर्ण 'टर्निङ प्वाइन्ट' हुने गरेको छ। वि.स. १९४३ मा नेपालमा छापा पत्रकारिता सुरुवात नहुँदै भारतबाट 'गोर्खा भारत जीवन' सुरु गरेर प्रवासी समुदायले नेपाली पत्रकारितालाई ठूलो गुण लगायो। यस्तै, नेपालमा इन्टरनेटका आधारभूत संरचना स्थापना नै भइ नसकेको अवस्थामा सन १९९३ मा अमेरिकाबाट 'नेपाल डाइजेस्ट' नाममा अनलाइनमा समाचार प्रकाशनको अभ्यास पनि सुरु भयो थियो।

तीन दशक लामो नेपाली भाषाको अनलाइन पत्रकारिता यात्रामा अमेरिकाबाट सञ्चालनमा आएको नेपालीपोष्ट उट कम, बेलायत र अष्ट्रेलियाबाट सञ्चालित नेपालीपत्र उटकम, जापानबाट नेपाल जापान उटकम र समुद्रपारी उटकम, हङकङबाट एचकेनेपाल उटकम, त्यसैगरी श्रव्य दृश्य सामग्रीलाई प्राथमिकतामा राखेर अमेरिकाबाट डिसीनेपाल उट कम र क्यानडाबाट क्यानडानेपाल उटकमले कुनैबेला नेपालबाट सञ्चालन हुने मुलधारका सञ्चारमाध्यमको विकल्पको रूपमै आफूलाई स्थापित गराएका थिए। कुनै देश विशेषमा बस्ने नेपाली समुदायलाई लक्षित गरि सञ्चालन गरिएका अनलाइन त सयौँको सङ्ख्यामा थिए। तर, समय फेरिएको छ, कुनै बेला लाखौँ दैनिक 'भिजिट' पाउने यी प्रवासी मिडियामध्ये अहिले कतिपय बन्द भइसकेका छन् भने सञ्चालनमा रहेकाहरू पनि कसरी निरन्तरता कायम राख्ने भन्नेमा मात्रै सीमित छन्। प्रवासमा नेपाली जनसङ्ख्या तीव्र बढदो छ। यो जनसङ्ख्या उमेरका हिसाबले अत्यन्त उर्जावान र जोसिलो छ। आर्थिक

हिसाबले चलायमान यो वर्गले उन्नतिका अनेकन सपना देखेको हुन्छ । देशको शिक्षित जनसङ्ख्याको मुख्य हिस्सा यो वर्गले राजनीति, अर्थतन्त्र, संस्कृति लगायत अनेक पक्षमा चासो र चिन्ता पनि उत्तिकै देखाउँछन । एक किसिमले हेर्दा यस्तो परिस्थितिले प्रवासमा नेपाली पत्रकारिताको लागि यतिबेला उर्वर वातावरण हुनु पर्ने हो । तर किन परिस्थिती ठ्याक्कै उल्टो छ?

नयाँ माध्यम र नयाँ विधामा सधैं डोरेटो बनाउन अगाडी सरेपनि प्रवासी पत्रकारिता गुडटा चरणमा पुगेर किन फौलिन सक्दैन? यसका केही सैद्धान्तिक र व्यवहारिक कारणहरू छन जसले गर्दा नेपाली प्रवासी समुदायमा मात्र होइन, करोडौंको सङ्ख्यामा रहेका भारतीय, चिनियाँ, अफ्रिकी वा अरु प्रवासी समुदायमा समेत प्रवासी पत्रकारिताको स्थायित्व चुनौतीपूर्ण नै देखिन्छ ।

मूलाधारको पत्रकारिताका केही खास विशेषताहरू हुन्छन । 'चौथो अङ्ग' समेत भनेर चिनिने पत्रकारिताले राज्यका अरु (कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका)सँग शक्ति सन्तुलनको जिम्मेवारी लियेको हुन्छ । सबैजसो देशका संविधान र कानुनले यी क्षेत्रका आफन्ता सीमा र दायरा छुट्टाइदिएका छन । कुनै गुडटा पक्षले आफ्नो सीमा नाघ्यो वा पुरा गर्नुपर्ने जिम्मेवारी पुरा गरेन भने त्यसलाई नियन्त्रण अर्को अङ्गले गर्दछ । शक्ति हातमा लिएर बसेकाले सार्वजनिक हित प्रतिकूल गरेमा खबरदारी गर्न र जिम्मेवार बनाउन चनाखो भएर पत्रकारिता बसेको हुन्छ । पछाडि पारिएका समुदायलाई पौरवी गरेर अधिकार प्राप्त गराउने र क्षमता विकास गराउने शक्ति पनि पत्रकारिताले राख्दछ । वास्तवमा, यस्तो शक्ति सन्तुलनको सिद्धान्तले आम नागरिकमा पत्रकारिताको आवश्यकता र सान्दर्भिकतालाई जीवन्त राख्छ भने राज्यको विकास, राजनीतिक परिवर्तन र आर्थिक उतारचढावका बेला पत्रकारिताले पनि नयाँ अवसरहरू प्राप्त गर्ने गर्दछ ।

प्रवासी समुदायका सन्दर्भमा, यो जति नै ठूलो सङ्ख्यामा भएपनि सैद्धान्तिक रूपमा उसँग राज्यका संरचना हुँदैनन । प्रवासी समुदायले गुडटा स्वतन्त्र राज्यको हैसियतमा शक्ति अभ्यास गर्ने अवसर पाउदैन । त्यसैले मूलाधारको पत्रकारितामा जस्तो प्रवासको पत्रकारिताबाट उस्तै जिम्मेवारीको अपेक्षा गर्न सकिदैन जब जिम्मेवारी नै फरक छ भने देशको मुलधारको पत्रकारिताको 'इकोसिस्टम' र प्रवासी पत्रकारिताको 'इकोसिस्टम' उस्तै हुने कुरा पनि भएन ।

प्रवासी समुदायले आफू बसोबास गर्ने देशको मूल प्रवाहमा रहेको समुदायसँग अन्तरघुलित हुन ठूलो संघर्ष गरिरहेको हुन्छ । एकातिर अन्तरघुलित हुन जोडबल गर्छ भने अर्कोतिर आफू आएको देश, समुदाय, धर्म र संस्कृति लगायतका पहिचानलाई पनि कसरी कायम राख्ने भन्ने छटपटीमा हुन्छ । आफूलाई जे आवश्यक छ, जे महत्वपूर्ण ठान्दछ, त्यसै विषयमा आफूले उपभोग गर्ने सञ्चार माध्यमले सामग्री समेटिदियोस, प्रवासी समुदायका सदस्यहरूको बलियो मत बनाउन योगदान गरोस भन्ने अपेक्षा समुदायको हुन्छ । प्रवासी समुदायका प्राथमिकता र आवश्यकता त्यो देशको मुलधारको जनसङ्ख्याको भन्दा भिन्न हुन्छन । जस्तै, आफू बसोबास गर्ने देशमा राष्ट्रिय निर्वाचन भइरहेको बेला पनि प्रवासी समुदायलाई भने रोजगारीका अवसर, विज्ञविद्यालयमा शुल्क वृद्धि, जातिय नदिलय विभेद जस्ता विषय प्राथमिकतामा हुन्छन ।

प्रवासको विशेषता र सीमिततालाई बुझेर सामग्री उत्पादन गर्दा मात्र यहाँ सञ्चालन हुने सञ्चार माध्यमको स्थायित्व कल्पना गर्न सकिन्छ । तर, आर्थिक आर्जनका स्रोत, आफू बस्ने देशको कानुन, स्थानीय धार्मिक तथा सामाजिक मान्यताहरू र प्रविधीमा आउने फेरबदलीले पनि यस्ता सञ्चार माध्यमको निरन्तरतामा प्रभावित गर्दछन । यस्ता परिस्थितिसँग सम्भौता गरेर गुडटा निश्चित समुदायको हितमा काम गर्दा पत्रकारिताका कतिपय सिद्धान्तमाथि अडिग रहन सक्ने अवस्था भने हुँदैन । यसरी काम गर्ने पत्रकारले आफूलाई नेपालको जस्तै मुलधारको पत्रकार नभई सामुदायिक सञ्चारकर्मीको रूपमा बुझ्न सक्थ्यो भने समुदायका अपेक्षालाई पुरा गर्न सजिलो हुन्छ ।

प्रवासी सञ्चार माध्यमले सोचेजस्तो प्रगति गर्न नसक्ने अर्को कारण भनेको अत्यन्तै सीमित आर्थिक अवसरहरू भएर

पनि हो । सञ्चार माध्यमको प्रभाव फैलिँदै जाँदा यसको सञ्चालन खर्च पनि बढ्दै जान्छ । सबै सञ्चार माध्यमले ग्राहक सदस्यबाट शुल्क उठाएर खर्च व्यवस्थापन गर्न सम्भव हुँदैन । खासगरी अनलाइन समाचार आउटलेटहरूको नेपालभित्रै पनि आम्दानीको लागि सदस्य शुल्कको अभ्यास गर्न सकेका छैनन् भने प्रवासको सन्दर्भमा यो भन्न सम्भव देखिँदैन । अर्को मुख्य आम्दानीको स्रोत हो विज्ञापन । प्रवासमा समुदाय केन्द्रित सञ्चारमाध्यमलाई विज्ञापन पाउन सजिलो छैन । केही दशक यतामात्र प्रवासमा फैलिँदै गरेका नेपाली प्रवासीहरू दूला व्यापारिक संस्थाहरूको नेतृत्वमा विरलै पुगेका छन् । त्यस्ता व्यापारिक संस्थाको बजार नेपाली समुदाय नै हुन्छ भन्ने पनि छैन । समाचार पढ्ने समुदाय र व्यापारिक उत्पादन प्रयोग गर्ने समुदाय एउटै भएको अवस्थामा मात्र सञ्चार माध्यमले विज्ञापन पाउन सक्ने अवस्था हुन्छ । संसारभर मुलधारका सञ्चार माध्यमले नै आर्थिक अभावको चुनौती भोगिरहेको बेला प्रवासी सञ्चारमाध्यमहरूको अवसरको क्षेत्र थप साधुँ बन्दै गएको छ । अस्ट्रेलिया लगायत कतिपय देशले अप्रवासी समुदायका सञ्चार माध्यम सञ्चालन गर्न सरकारी अनुदान दिने गरेको पाइन्छ । तर यस्तो अनुदानको आकार सबै खर्च धान्ने अवस्थाको हुँदैन । राम्रो आर्थिक आम्दानी गर्न सफल वा कुनै निहित स्वार्थ भएका व्यक्तिको निगाह वा प्रभावमा प्राप्त हुनसक्ने आर्थिक लाभले समग्र समुदायको हित हुँदैन । यसले सञ्चार माध्यमको न व्यवसायीकता कायम हुन्छ न दिर्घकालसम्म चल-न्ने सुनिश्चितता हुन्छ । यस्तो अभ्यासले उल्टै समुदायमा विभाजन र गुटबन्दीको लागि माध्यमको दुरुपयोगको खतरा बढि हुन्छ ।

सबैजसो देशमा प्रवासी समुदायका सदस्यहरू छरिएर बसेका छन् । इन्टरनेटको जमाना अगाडि यसरी छरिएर रहेको समुदायलाई लक्षित गरी पत्रपत्रिका छाप्नु, रेडियो र टेलिभिजन सञ्चालन गर्नु अत्यन्तै भन्भक्तिलो र खर्चिलो थियो । इन्टरनेटको आगमनले यस्तो जटिलतालाई समाधान गर्दियो । पत्रिका छापेर हुलाक मार्फत घर र कार्यालयको ठेगानामा 'डिसप्याच' गर्ने जमाना सकियो । समाचार अडियन्ससम्म पुर्याउन मात्र होइन, समुदायका कार्यक्रम र अभियानहरू नै अनलाइन आयोजना हुन थाले । यसले गर्दा सामुदायिक सञ्चारकर्माले आफ्नो जिम्मेवारीको क्षेत्र थप विस्तार गर्ने अवसर पाए ।

इन्टरनेटले प्रवासी पत्रकारितालाई एउटा नयाँ चरणमा पुर्याएको पक्कै हो । तर, इन्टरनेटमा जसरी सामुदायिक सहभागीता र अन्तरक्रियाका सहज अवसर खुले, उसैगरी पत्रकारिताका लागि व्यवसायिक दायरा भने फराकिला बनेनन् । प्रविधिमाथि नाफामुखी सामाजिक सञ्जाल, कन्टेन्ट एग्रीगेटर र इकमर्स सञ्चालक लगायत दूला टेक कम्पनीहरूको नियन्त्रण बढ्दै गयो । आर्थिक आम्दानीलाई नै पहिलो प्राथमिकता राख्ने यस्ता कम्पनीहरूले अल्पसङ्ख्यक, अप्रवासी वा कमजोर आर्थिक हैसियतका समुदायलाई वेवस्ता गरेका छन् । संसारभर मुलधारको पत्रकारितालाई समेत नै दूला आर्थिक सङ्कटमा पुर्याएका यस्ता टेक कम्पनीको चेपुवामा सानो लगानी र सीमित जनशक्तिले सञ्चालन गर्ने प्रवासी मिडिया नपर्ने कुरै भएन ।

फेरी यतिबेला हामी प्रविधिको अर्को सडक्रमणकालिन चरणमा प्रवेश गरेका छौं । आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) को विकास र प्रयोगमा जुन तिव्रता छ यसबाट अर्को जुगको पत्रकारिता सुरु हुने निश्चित छ । समाचार र सूचनाहरू कसरी उत्पादन, प्रशोधन र वितरण हुन्छन् भन्ने अहिलेको 'इकोसिस्टम' मै ठुलो फेरबदल आउने अवस्था देखिएको छ । खासगरी जेनेरेटिभ एआईले जसरी भाषा अनुवाद, लेखन, सम्पादन र वितरणमा काम गर्ने क्षमता विकास गरेको छ यसले हाम्रो काम गर्ने तौर तरिकामा ठूलो फेरबदल ल्याउने पक्का छ । अबको यो सडक्रमणले प्रवासी पत्रकारितामा नयाँ 'स्पेस' सिर्जना गरिदिन्छ वा टिक्ने नसक्ने अवस्थामा पुगाइदिन्छ भन्ने हेर्न चाहिँ केही समय प्रतिक्षा गर्नु पर्नेछ ।

जापानको संघर्ष र वास्तविकता – नयाँ विद्यार्थीहरूका लागि एउटा जीवनदृष्टिकोण

दिलेन्द्र प्रसाद जोशी

संयोजक, प्रवासी नेपाली सम्पर्क विभाग (जापान)

CEO-PROFESSIONAL GLOBAL NETWORK (PGN)

परिचय

म दिलेन्द्र प्रसाद जोशी, जापानमा करिब १२ वर्षदेखि बस्दै आएको एक साधारण नेपाली नागरिक हु। विद्यार्थी जीवनदेखि लिएर कर्मचारी, विभिन्न संघ-संस्थामा लामो समयसम्मको संलग्नता, अनि अहिले आफ्नै कम्पनी सञ्चालन गरिरहेको अनुभवबाट जापानको वास्तविकता र संघर्षलाई नजिकबाट बुझ्ने अवसर पाएको छु।

नेपालबाट हजारौंको संख्यामा विद्यार्थीहरू जापान आउने क्रम निरन्तर जारी छ। ती विद्यार्थीहरूको सपना, संघर्ष, भ्रम र आशालाई मैले नजिकबाट देख्दै, बुझ्दै र महसूस गर्दै आएको छु – किनकि म स्वयं पनि त्यही यात्रा पार गर्दै यहाँसम्म आइपुगेको हु।

फुकुओका नेपाल सोसाइटीजस्तो संस्था, जुन आफैमा एक गौरवपूर्ण र आदरणीय संस्थाको रूपमा स्थापित छ, म स्वयं यस संस्थामा बसेर दुई कार्यकालसम्म सक्रिय योगदान गर्ने सौभाग्य पाएको छु। यो संस्था विगत तीन दशकदेखि प्रवासी नेपालीहरूबीच सम्बन्ध, सहयोग, सहकार्य र आत्मीयताको भावना विकास गर्न निरन्तर क्रियाशील रहँदै आएको छ।

आज यो संस्था ३०औं वर्षमा प्रवेश गर्दै गर्दा, म आफ्ना केही यथार्थ अनुभवहरू र सुझावहरू जापान आउने नयाँ विद्यार्थीहरूलाई समर्पण गर्न चाहन्छु – ताकि उनीहरूले यहाँको जीवन सहज रूपमा अगाडि बढाउन सक्नु र आफ्नो सपना साकार गर्न सक्नु।

१. सपना बोकेर आउनेहरू – यथार्थ पनि बुझ्न जरुरी

नेपालमा हुँदा हामी जापानलाई सम्भावनाको मुलुक ठान्छौं, तर यहाँ आइपुगेपछि थाहा हुन्छ – यो सम्भावनाको साथमा कठोर परिश्रम र जिम्मेवारीको देश हो। विद्यार्थी जीवन भनेको केवल किताब पढनु मात्र होइन – काम, भाषा, सामाजिक व्यवहार, अनुशासन, मानसिक सन्तुलन, सबैको संयोजन हो। यहाँ संघर्ष छ, तर अवसर पनि छ। सगिलो सफलताको अपेक्षा गर्नु मूर्खता होस तर इमान्दार परिश्रम गर्नाले यहाँ बाटो पाउँछ।

२. भाषा, आत्मनिर्भर जीवनको पहिलो कुञ्जी

जापानमा भाषा केवल सप्रेषणको माध्यम होइन, अवसरको ढोका हो। सकुल, काम, अस्पताल, बैंक – सबैमा भाषा अत्यन्तै महत्वपूर्ण हुन्छ।

मेरो सुझाव:

जापान आएपछि पहिलो वर्ष भाषा सिक्न केन्द्रित हुनुहोस।

जापानी भाषा परिक्षाको लेभल एन ३ वा सोभन्दा माथिको स्तरमा पुग्न प्रयास गर्नुहोस।

३. जापान – समय, शिष्टाचार र नियमको देश

यहाँ ढिलाइ गर्नु, अनुमति नलिइ काम गर्नु, असावधानीपूर्वक बोल्नु आदि कुरा गम्भीर गल्ती ठानिन्छ। हुन्छ नि भन्ने नेपाली सोच जापानमा स्वीकार्य छैन। सुरुका दिनदेखि नै नियम, मितव्ययिता, अनुशासन, समयप्रतिको सम्मान सिक्नुहोस।

४. कामको मोहले पढाइ गुमाउने गल्ती नगरौं

जापानको नियम अनुसार दिनको ८ घण्टा नकटने गरी हप्तामा २८ घण्टासम्मको पार्ट-टाइमगर्न पाउने अनुमति छ । तर कामको लोभमा धेरैजसो विद्यार्थी पढाइबाट टाढिन्छन् । कमाइ एक सीमासम्म राम्रो लाग्न सक्छ – तर पढाइ नबिगारी, भविष्य सुरक्षित बनाउनु सबैभन्दा जरुरी छ । सन्तुलन राख्न जान्नु नै जापानमा दीर्घकालीन सफलताको सूत्र हो ।

५. एकलोपन र मानसिक स्वास्थ्य – बोल्न नडराऔं

जापानमा धेरै विद्यार्थी मानसिक तनाव, डिप्रेसन वा एकलोपन भोग्छन् । तर सम्भन्नुहोस तपाईं एकलो हुनुहुन्छ । साथीहरू, समुदाय, अग्रजहरूसँग खुलेर कुरा गर्नुहोस । सहयोग माग्नु कमजोरी होइन । यो बुझ्नु नै बलियो बन्ने सुरुवात हो ।

६. कानुनको पालना अनिवार्य छ

जापानमा कानुन एकदमै कडाइका साथ लागू हुन्छ ।

भिसा म्याद, पार्टटाइमको घण्टा, कर प्रणाली, आवास अनुमति, बीमा, बैंक खाता – सबै कुरामा सजग हुनुहोस ससाना गल्तीले ठूलो क्षति पुंयाउन सक्छ सतर्क रहनुहोस ।

७. यहाँ सिक्न र सफल बन्ने अवसर पनि छ

जापानमा शिक्षा, सीप, संस्कार, अनुशासन सबै कुरा जीवनको पूँजी बन्न सक्छ । यहाँ कमाएर मात्र होइन, सिकेर फकिने सोच राख्नुहोस । मैले पनि भाषा सिकें, अध्ययन गरें, कम्पनीमा काम गरें, र अहिले आफ्नै संस्था पिजीएन कम्पनी लिमिटेड सञ्चालन गरिरहेको छु । तपाईं पनि सक्नुहुन्छ आत्मविश्वास राख्नुहोस ।

८. नयाँ विद्यार्थीहरूका लागि केही सुझाव

क. भाषा सिक्न कहिल्यै ढिला नगर्नुहोस ।

ख. पढाइलाई पहिलो प्राथमिकता दिनुहोस ।

ग. पैसा कमाउने मोहमा आफूलाई नबिर्सनुहोस ।

घ. नियमअनुसार चल्नुहोस छोटो बाटो नखोण्नुस ।

ङ. साथीहरू, समुदायसँग जोडिनुहोस ।

च. लक्ष्य र सपना सम्झेरहनुहोस – किन जापान आउनुभएको हो भनेर ।

निष्कर्ष

जापानमा संघर्ष छ – तर त्यसै संघर्षमा सफलता पनि लुकेको छ । फुकुओका नेपाल सोसाइटीले ३० वर्षदेखि जुन समर्पण र सेवाको भावना बोकेको छ, त्यसको सम्मानमा यो सन्देश नयाँ पुस्तालाई समर्पित छ ।

(सपना देख्नुस, संघर्ष गर्नुस, तर कहिल्यै हार नमान्नुस ।) सकारात्मक सोच, दृढ परिश्रम र सहकार्यको भावना नै जापानमा सफल हुने मूल मन्त्र हो ।

फुकुओका नेपाल सोसाइटी – ३० वर्षको गौरवपूर्ण यात्रामा हार्दिक बधाई ।

जापानी शिक्षा प्रणाली

गोपाल शर्मा
पिएचडी विध्यार्थी

न्युस्यु युनिभर्सिटी फुकुओका

शिक्षा कुनै पनि राष्ट्रको सामाजिक, आर्थिक र वैज्ञानिक विकासको मेरुदण्ड हो। जापानले आधुनिक प्रविधि, नवप्रवर्तन, अनुशासन र कठोर श्रम संस्कृतिमा आधारित शिक्षा प्रणाली अपनाएको छ। जापानी विश्वविद्यालयहरू तथा सेन्जोन गान्को (व्यावसायिक विद्यालय)ले उच्चस्तरीय शिक्षाद्वारा विद्यार्थीहरूलाई ग्लोबल प्रतिस्पर्धात्मक संसारमा सफलता प्राप्त गर्न सक्षम बनाउँछन्। नेपाल लगायतका विकासशील राष्ट्रका विद्यार्थीहरू जापानी शिक्षा प्रणालीबाट धेरै लाभान्वित हुन सक्छन्।

जापानी शिक्षा प्रणाली अनुशासन, श्रम संस्कृति, व्यावहारिक सीप, अनुसन्धान, र समान अवसर मा आधारित छ। विद्यार्थीहरूलाई समयपालन, कठोर परिश्रम, र गृहकार्य समयमै पूरा गर्ने संस्कार सिकाइन्छ, जसले विद्यार्थीहरूलाई ग्लोबल प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम बनाउँछ। जापानी विश्वविद्यालयहरूले किताबी ज्ञान प्रदान मात्र नभई, प्रयोगशाला कार्य, इन्टर्नसिप, कम्पनीहरूसँग सहकार्य तथा अनुसन्धान परियोजनाहरूमा विशेष ध्यान दिन्छन्। जापानी विश्वविद्यालयहरू नवप्रवर्तन (Innovation)मा केन्द्रित छन्, जहाँ नानो टेक्नोलोजी, बायो इन्जिनियरिङ, रोबोटिक्स तथा हरित प्रविधि जस्ता क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान गरिएको छ। उदाहरणका लागि, धेरै विश्वविद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूले टोयोटा, होडा, सोनी, पानासोनिक, र मित्सुबिशी जस्ता ठूला कम्पनीहरूसँग इन्टर्नसिप गर्ने अवसर पाउँछन्। विद्यार्थीहरूले अनुशासन र मेहनत (Discipline & Hard Work Culture) लाई आत्मसात गर्दै, कक्षा, अनुसन्धान तथा अतिरिक्त क्रियाकलापहरूमा कडा प्रतिबद्धता देखाउनुपर्छ। जापानी शिक्षा प्रणालीमा प्रोफेसर र विद्यार्थीबीच सम्मानजनक सम्बन्ध कायम राखिन्छ, जसले शिक्षाको गुणस्तर अझ प्रभावकारी बनाउँछ। जापानी विश्वविद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूलाई ग्लोबल प्रतिस्पर्धा गर्न योग्य बनाउने उत्कृष्ट शिक्षा प्रदान गर्छन्। यहाँ अध्ययन गर्न चाहने विदेशी विद्यार्थीहरूका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिन्छ, जसअन्तर्गत अग्रेजी माध्यमका स्नातकोत्तर र Phd पाठ्यक्रमहरू उपलब्ध छन्। साथै, जापानले विदेशबाट आएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति, अनुसन्धान अवसर, तथा रोजगारीको सम्भावना प्रदान गर्ने भएकाले यो अध्ययनका लागि उत्कृष्ट गन्तव्य मानिन्छ। जापान शिक्षाका साथसाथै जापान रोजगारीका उत्कृष्ट अवसरहरू प्रदान गर्ने देश हो। जापानी विश्वविद्यालयबाट स्नातक हुने (८५ भन्दा बढी विद्यार्थीहरूले रोजगारी प्राप्त गर्ने सम्भावना राख्छन्। टोयोटा, सोनी, हिटाची, मित्सुबिशी, होडा जस्ता ठूला कम्पनीहरूले जापानी विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई प्राथमिकता दिन्छन्। साथै, अन्तर्राष्ट्रिय विद्यार्थीहरूका लागि पनि स्नातकपछि जापानी कम्पनीहरूमा जागिरको अवसर उपलब्ध छ। जापान विश्वको तेस्रो ठूलो अनुसन्धान तथा विकास (R&D) मा खर्च गर्ने देश हो, जहाँ विश्वविद्यालयहरू सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी वैज्ञानिक अध्ययनलाई प्रवर्द्धन गर्छन्। अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षा प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्दै, १०० भन्दा बढी देशका विद्यार्थीहरू जापानी विश्वविद्यालयहरूमा अध्ययन गर्छन्। साथै, विद्यार्थीहरूले ग्लोबल नेटवर्किङ, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, तथा द्वैदेशिक अनुसन्धान (Bilateral Research Collaboration) को अवसर प्राप्त गर्छन्, जसले उनीहरूको शिक्षालाई अझ प्रभावकारी बनाउँछ।

अन्तर्राष्ट्रिय विद्यार्थीहरूका लागि जापानमा विभिन्न छात्रवृत्तिका अवसरहरू उपलब्ध छन्। MEXT छात्रवृत्ति जापानी सरकारद्वारा प्रदान गरिने पूर्ण छात्रवृत्ति हो, जसले शिक्षण शुल्क, आवास, यात्रा खर्च, तथा मासिक भत्ता समावेश गर्छ। त्यस्तै, JASSO छात्रवृत्तिले मासिक ४८,००० (\$३००)को आर्थिक सहायता प्रदान गर्छ। साथै, विश्वविद्यालयहरू

आफैले विभिन्न छात्रवृत्ति कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्छन, जसमा निजी संस्थाहरूको सहयोग पनि हुन्छ । जापानी विज्ञानविद्यालयहरूमा अध्ययन गर्दा विद्यार्थीहरूले विज्ञानविद्यालयी शिक्षा, व्यावसायिक सीप, रोजगारीका अवसर, अनुसन्धानमा संलग्न हुने अवसर तथा अन्तर्राष्ट्रिय नेटवर्क विस्तार गर्ने सम्भावना पाउँछन । यदि तपाईं जापानमा अध्ययन गर्न चाहनुहुन्छ भने, जापानी भाषा सिक्ने, छात्रवृत्तिको खोजी गर्ने र आफ्नो भविष्यका लागि रणनीतिक तयारी गर्ने आवश्यक छ ।

आधारभूत शिक्षा (Primary & Secondary Education)

प्राथमिक विद्यालय (Shōgakkō, ६ वर्ष) मा विद्यार्थीहरूलाई अनुशासन, समय व्यवस्थापन, र आत्मनिर्भरता सिकाइन्छ । साथै, समूहमा काम गर्ने संस्कृति र विद्यालय आफैँ सफा गर्ने अभ्यास अनिवार्य हुन्छ, जसले स्वच्छता र सहकार्यको महत्त्व बुझ्न मद्दत गर्छ । माध्यमिक विद्यालय (Chūgakkō, ३ वर्ष) मा व्यावहारिक ज्ञान, खेलकुद, कला, र प्रविधि समान रूपमा समावेश गरिन्छ, जसले विद्यार्थीहरूको बहुआयामिक विकास सुनिश्चित गर्छ । साथै, यहाँ प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण रहेको हुन्छ, जहाँ विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षाका लागि गम्भीर रूपमा अध्ययन गर्छन । उच्च माध्यमिक विद्यालय (Kōtōgakkō, ३ वर्ष) मा विद्यार्थीहरूलाई विज्ञान, मानविकी, तथा व्यावसायिक अध्ययनमा विशेषज्ञता हासिल गर्न अवसर प्रदान गरिन्छ । उत्कृष्ट विज्ञानविद्यालयमा भर्ना हुनका लागि अत्यधिक प्रतियोगिता हुने भएकाले विद्यार्थीहरूले कठोर अध्ययन गर्न आवश्यक हुन्छ ।

उच्च शिक्षा (Higher Education System) जापानको उच्च शिक्षा प्रणाली वैज्ञानिक अध्ययन, अनुसन्धान, र व्यावहारिक ज्ञानमा केन्द्रित छ । विज्ञानविद्यालय तहका शिक्षा निम्नानुसार हुन्छन ।

स्नातक (Undergraduate, ४ वर्ष) तहमा विद्यार्थीहरूले पहिलो दुई वर्ष आधारभूत ज्ञान (General Education) हासिल गर्छन, जबकि अन्तिम दुई वर्षमा विशेषज्ञता अध्ययन गर्नुपर्छ । साथै, जापानी विज्ञानविद्यालयमा भर्ना हुनका लागि कठोर प्रवेश परीक्षा (EJU—Examination for Japanese University Admission) अनिवार्य हुन्छ । स्नातकोत्तर (Master's, २ वर्ष) तहमा विद्यार्थीहरूले अनुसन्धानमा आधारित अध्ययन गर्दै प्रोफेसरको निर्देशनमा कार्य गर्नुपर्छ । साथै, थिसिस लेखन र प्रयोगशाला अनुसन्धान अनिवार्य हुन्छ, जसले विद्यार्थीहरूको विश्लेषणात्मक र अनुसन्धान क्षमतामा सुधार ल्याउँछ । विद्यावारिधि (PhD, ३-५ वर्ष) तहमा विद्यार्थीहरूले मौलिक अनुसन्धान (Original Research) गर्दै आफ्ना निष्कर्षहरू जर्नलमा प्रकाशन गर्नुपर्छ । साथै, यो स्तर पूरा गरेपछि विज्ञानविद्यालय वा अनुसन्धान संस्थानमा अनुसन्धानकर्ता वा प्राध्यापक बन्ने अवसर प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

जापानमा अध्ययन गर्न उपयुक्त विषयहरू

वास्तवमा, कुन विषय अध्ययन गर्ने भन्ने कुरा पूर्ण रूपमा विद्यार्थीको रुचिमा निर्भर हुन्छ । यसमा विद्यार्थीको घरको आर्थिक अवस्था र मानसिक स्वास्थ्य ले पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ । जापानले वैज्ञानिक तथा नवप्रवर्तन क्षेत्रमा ठूलो योगदान दिएको हुनाले, विद्यार्थीहरूले आफ्नो रुचि र सम्भावनाहरू अनुरूप विभिन्न अध्ययन क्षेत्रहरूमध्ये छनोट गर्न सक्छन । इन्जिनियरिङ तथा प्रविधि अध्ययनका लागि जापान उत्कृष्ट गन्तव्य हुन सक्छ, जहाँ मेकानिकल, एयरोस्पेस, रोबोटिक्स, इलेक्ट्रिकल, AI र साइबर सुरक्षा जस्ता क्षेत्रहरू विशेष रूपमा विकसित छन । जापानका टोयोटा, होडा, मिट्सुबिशी जस्ता विज्ञानविख्यात कम्पनीहरूले इन्जिनियरिङका विद्यार्थीहरूलाई प्रत्यक्ष रोजगारी प्रदान गर्छन । सूचना प्रविधि (IT) र कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) डेटा साइन्स, मेसिन लर्निङ, बिग डाटा र गेम डेभलपमेन्ट जस्ता विषयहरूमा विशेष अनुसन्धान प्रदान गर्छन । साथै, यहाँका विज्ञानविद्यालयहरू उद्योगसँग सहकार्य गरी इन्टरनसिप र व्यावहारिक अनुभवको अवसर उपलब्ध गराउँछन, जसले विद्यार्थीहरूको सीप विकासमा सहयोग गर्दछ । जापानमा स्वास्थ्य अनुसन्धान विज्ञानविद्यालयमै उत्कृष्ट रहेको छ, जहाँ अत्याधुनिक प्रविधिहरूको प्रयोग गरिन्छ । विशेष गरी, क्यान्सर विज्ञानविद्यालयका वैज्ञानिकहरूले मानव स्टेम सेल

प्रविधिमा उल्लेखनीय योगदान दियुका छन्, जसले मेडिकल साइन्स र जैव प्रविधिमा अनुसन्धान गर्न चाहने विद्यार्थीहरूका लागि जापानलाई उत्कृष्ट गन्तव्य बनाएको छ । जापान व्यवसायिक शिक्षा तथा व्यवस्थापन अध्ययनका लागि अग्रणी मानिन्छ, जहाँ विद्यार्थीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, वित्त व्यवस्थापन र उद्यमशीलता जस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गर्न सक्छन् । हिटोत्सुबासी, वासेदा र केयो विरुवविद्यालयहरू, जुन व्यवसाय प्रशासनका लागि जापानमै उत्कृष्ट मानिन्छन् । जापानको शिक्षा प्रणाली अनुशासन, वैज्ञानिक अनुसन्धान, श्रम संस्कार र व्यावसायिक सीपमा आधारित छ, जसले विद्यार्थीहरूलाई ग्लोबल प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम बनाउँछ । चाहे विरुवविद्यालय होस वा सेन्मोन गाक्को (व्यावसायिक विद्यालय), जापानी शिक्षालयहरूले विद्यार्थीहरूको व्यावसायिक दक्षता र नवप्रवर्तन क्षमतामा सुधार ल्याउने कार्य गर्छन् । यदि तपाईं जापानमा अध्ययन गर्न चाहनुहुन्छ भने, जापानी भाषा सिक्ने, छात्रवृत्तिको खोजी गर्ने र जापानी समाजलाई बुझ्ने प्रयास गर्नु आवश्यक छ, किनभने यी तत्वहरूले शैक्षिक र व्यावसायिक सफलताको सम्भावनालाई अझ मजबुत बनाउँछ । जापानमा राष्ट्रिय, निजी, सार्वजनिक, प्राविधिक, अन्तर्राष्ट्रिय तथा चिकित्सा विरुवविद्यालयहरूका साथै सेन्मोन गाक्को (व्यावसायिक सीप विकासका लागि केन्द्रित विद्यालयहरू) उपलब्ध छन्, जसले विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो रुचि र भविष्यका लक्ष्यअनुसार अध्ययन गर्न विभिन्न अवसरहरू प्रदान गर्छन् । प्रत्येक विरुवविद्यालय तथा शिक्षण संस्थाको आफ्नै विशेषता र विशेषज्ञता क्षेत्र हुने भएकाले, विद्यार्थीहरूले आफ्नो लक्ष्य, रुचि र करियर योजनालाई मध्यनजर गर्दै उपयुक्त विरुवविद्यालय छनोट गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

सेन्मोन गाक्को (Vocational Clloeges) भनेका व्यावसायिक सीप विकासका लागि विशेष रूपमा डिजाइन गरियुका विद्यालयहरू हुन्, जसले विद्यार्थीहरूलाई व्यावहारिक ज्ञान प्रदान गर्दै विशेषज्ञता हासिल गर्न मद्दत गर्छन् । सेन्मोन गाक्कोहरू छोटो अवधिका (२ वर्ष) पाठ्यक्रममार्फत शीघ्र व्यावसायिक दक्षता गराउने भएकाले विद्यार्थीहरू छिट्टै रोजगारका लागि योग्य बन्छन् । साथै, यहाँ स्नातक गर्ने विद्यार्थीहरूको रोजगारी दर उच्च हुने भएकाले, उनीहरू प्रत्यक्ष रूपमा विभिन्न उद्योगहरूमा समावेश हुन सक्छन् । यस प्रकारका विद्यालयहरूमा रोबोटिक्स, होटल व्यवस्थापन, डिजाइन र गेम डेभलपमेन्ट जस्ता विविध व्यावसायिक सीपमा विशेषज्ञता प्रदान गरिन्छ । साथै, यहाँ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूले सूचना प्रविधि, प्रविधि तथा इन्जिनियरिङ, ग्राफिक तथा फेसन डिजाइन र अन्य सिर्जनात्मक क्षेत्रहरूमा व्यावसायिक दक्षता हासिल गर्न सक्छन्, जसले उनीहरूलाई प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा सफल बनाउँछ ।

जापानमा सफल करियर बनाउनका लागि आवश्यक रणनीति

जापानजस्तो प्रतिस्पर्धात्मक देशमा सफलता हासिल गर्न भाषा दक्षता, परिश्रम, इमानदारी र सही मार्गदर्शन अनिवार्य तत्वहरू हुन् । जापानमा उच्च शिक्षा हासिल गर्ने वा व्यावसायिक जीवनमा प्रवेश गर्ने स्रोत राख्ने विद्यार्थी तथा पेशाकर्मिहरूका लागि जापानी भाषा र व्यावसायिक ज्ञान दुवै महत्वपूर्ण हुन्छन् । जापान आएको शुरुका एक-दुई वर्ष जापानी भाषा अध्ययनमा केन्द्रित गर्दा भविष्यमा रोजगारी वा व्यापारमा दृढा अवसरहरू प्राप्त गर्न सकिन्छ । जापानमा धेरैजसो कम्पनीहरूमा जेएलपिटी एन २ वा एन १ स्तरको भाषा दक्षता आवश्यक पर्छ । किनभने जापानी कम्पनीहरूमा रोजगारी पाउन जापानी भाषा दक्षता अनिवार्य छ । यसले जापानी समाजमा घुलमिल हुन सजिलो बनाउँछ । व्यवसाय सञ्चालन गर्दा र ग्राहकहरूसँग राम्रो सम्बन्ध कायम राख्न पनि यो सहयोगी हुन्छ । साथै, सरकारी तथा निजी क्षेत्रका छात्रवृत्ति (जस्तै: MEXT र JASSO) प्राप्त गर्न जापानी भाषा ज्ञान लाभदायक साबित हुन्छ । जापानी भाषा प्रवीणता परीक्षा (JLPT) तथारी: JLPT मा एन ५ देखि एन १ सम्मका विभिन्न स्तरहरू हुन्छन्, जसमा एन २ वा एन १ स्तर पास गर्नु आवश्यक मानिन्छ । यसको लागि क्लासमा मात्र सीमित रहदैन जापानी साथीहरूसँग नियमित संवाद गर्ने र दैनिक जीवनमा जापानी भाषा प्रयोग गर्ने अभ्यास गर्नुपर्छ । समाचार, पुस्तक, टिभी कार्यक्रमहरू हेर्ने, वास्तविक जीवनका वार्तालाप बुझ्नका लागि जापानी समाचार, पुस्तकहरू र टिभी कार्यक्रमहरू हेर्दा भाषा ज्ञानमा सुधार आउँछ । कम्पनीका नियम तथा व्यावसायिक

शब्दावली सिक्ने, जापानी कम्पनीहरूको कार्यसंस्कृति बुझ्नका लागि व्यवसायिक शब्दावली तथा नियमहरू सिक्नु अनिवार्य छ ।

व्यावसायिक जीवनमा प्रवेश : कति सजिलो वा कठिनहरू

जापानमा रोजगारी पाउनका लागि शिक्षा, भाषा दक्षता, र नेटवर्किङ अत्यावश्यक हुन्छ। रोजगारी मेला (Job Fair) मा भाग लिने, विश्वविद्यालयहरू वा निजी संस्थाहरूले आयोजना गर्ने रोजगार मेलामा सहभागी भई कम्पनीहरूसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क गर्नु फाइदाजनक हुन्छ । इन्टरनेटिप गर्ने, जापानी कम्पनीहरूमा इन्टरनेटिप गरेर कामको अनुभव बढुल्ने र स्थायी जागिरको अवसर खोज्ने । रोजगारी वेबसाइटहरू प्रयोग गर्ने: Rikunavi, Mynavi, GaijinPot, LinkedIn जस्ता रोजगारी खोज्न सहयोग गर्ने वेबसाइटहरूमा सक्रिय रहने । विश्वविद्यालयका करियर सपोर्ट सेन्टरहरू प्रयोग गर्ने: धेरै जापानी विश्वविद्यालयहरूले रोजगार सहायता सेवा प्रदान गर्छन्, जसले राम्रो कम्पनीहरूमा आवेदन दिन र अन्तर्वार्ताका लागि तयारी गर्न सहयोग गर्छ । जापानी व्यावसायिक संस्कृतिमा समयपालन (Punctuality) अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ, जहाँ समयको उच्च मूल्यांकन गरिन्छ। जापानी कम्पनीहरूले अनुशासन (Discipline) र मेहनत (Hard Work) लाई प्राथमिकता दिने भएकाले, इमानदार र परिश्रमी कर्मचारीहरूलाई बढी अवसर प्रदान गरिन्छ । यहाँ व्यक्तिगतभन्दा समूहमा काम गर्ने परम्परा भएकाले टिमवर्क (Teamwork) अत्यावश्यक मानिन्छ । साथै, कामको क्रममा नयाँ सीपहरू सिक्दै आफ्नो दक्षता बढाउने (Skill Development) संस्कृति रहेकोले, निरन्तर सुधार र विकास अनिवार्य हुन्छ । व्यावसायिक क्षेत्रमा प्रवेश गर्न मात्र होइन, सफल करियर बनाउनका लागि सही मार्गदर्शन आवश्यक हुन्छ । यस्तो अवस्थामा, सिनियरहरूसँग सल्लाह लिनु महत्वपूर्ण हुन सक्छ । सिनियरहरूको अनुभवबाट व्यावसायिक यात्रा सहज र सरल बनाउन सकिन्छ । उनीहरूबाट मार्गदर्शन प्राप्त गर्दा जापानी कार्यसंस्कृति बुझ्न सजिलो हुन्छ, जसले गर्दा कम्पनीमा राम्रोसँग घुलमिल हुन सकिन्छ । साथै, उनीहरूको सल्लाहले नयाँ जागिर तथा व्यावसायिक अवसरहरू पत्ता लगाउन सहयोग गर्छ । मार्गदर्शन प्राप्त गर्ने प्रभावकारी तरिका भनेको, कम्पनी वा विश्वविद्यालयका सिनियरहरूसँग नियमित सम्पर्क राखी उनीहरूसँग अनुभव साटासाट गर्दा व्यावसायिक मार्गदर्शन प्राप्त गर्न सकिन्छ । साथै, नेपाली विद्यार्थी तथा पेशाकर्मिहरूको संघसंस्थामा सहभागी हुँदा नेटवर्क विस्तार गर्न मद्दत हुन्छ । त्यसैगरी, LinkedIn वा अन्य प्रोफेशनल नेटवर्किङ साइटहरूमा सक्रिय रहेर रोजगारी तथा व्यवसायिक अवसरहरूको खोजी गर्न सकिन्छ ।

जापानमा व्यापार गर्ने चाहनेहरूका लागि रणनीति

जापान केवल रोजगारीका लागि मात्र नभई, व्यापार (Entrepreneurship) को लागि पनि उत्कृष्ट अवसर प्रदान गर्ने देश हो । यहाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि केही महत्वपूर्ण कदमहरू लिनुपर्छ । सबैभन्दा पहिले, व्यवसायिक अनुमति (Business License) लिन आवश्यक हुन्छ, जसले कानुनी रूपमा व्यवसाय सञ्चालन गर्न अनुमति दिन्छ । त्यसपछि, वित्तीय व्यवस्थापन गर्नुपर्छ, जसले लेनदेन प्रक्रिया सहज बनाउँछ । साथै, जापानी ग्राहकहरूको माग बुझी उनीहरूको आवश्यकता अनुसार सेवा वा उत्पादन उपलब्ध गराउनु महत्वपूर्ण हुन्छ । अन्त्यमा, व्यापारलाई सफल बनाउन उपयुक्त नेटवर्किङ गर्नुपर्छ, जसका लागि नेपाली तथा जापानी व्यवसायीहरूसँग राम्रो सम्बन्ध कायम गर्न आवश्यक छ ।

निष्कर्ष

जापानी समाजमा इमानदारी अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ, जहाँ विश्वासनीयता नै सफलता प्राप्त गर्ने आधार मानिन्छ। जापानी कार्यसंस्कृतिमा – Ganbaru (मेहनत गर्ने) संस्कार गहिरोसँग जरा गाडिएको छ, जसले निरन्तर परिश्रम र प्रतिबद्धतालाई प्राथमिकता दिन्छ। नयाँ ठाउँमा स्थापित हुन समय लाग्न सक्छ, त्यसैले सहनशीलता (Patience) आवश्यक हुन्छ, जसले धैर्यपूर्वक चुनौतीहरू सामना गर्न मद्दत गर्छ। सफलताको लागि लगातार सिकाइ (Continuous Learning) अनिवार्य छ, जसअन्तर्गत जापानी भाषा, प्रविधि, र संस्कृति बुझेर आफूलाई निरन्तर सुधार गर्नुपर्छ। जापानमा सफल हुनका लागि पहिलो प्राथमिकता जापानी भाषा अध्ययन लाई दिनुपर्छ, किनभने भाषा दक्षताले रोजगारी र व्यवसायिक अवसरहरू बढाउँछ। त्यसपछि, उचित रोजगारी खोज्दा जापानी व्यावसायिक संस्कृतिलाई आत्मसात गर्नुपर्छ, जसले काम गर्ने वातावरणमा सजिलै घुलमिल हुन मद्दत गर्छ। सफल करियर निर्माण गर्न अनुभवी सिनियरहरूसँग सल्लाह लिनु र सही मार्गदर्शन प्राप्त गर्नु आवश्यक हुन्छ, किनभने उनीहरूको अनुभवले सही दिशा देखाउन सक्छ। त्यस्तै, आफ्नो दक्षता र व्यावसायिक क्षमता निरन्तर सुधार्दै नयाँ सीपहरू सिक्न आवश्यक हुन्छ, जसले प्रतिस्पर्धात्मक बजारमा टिक्न मद्दत गर्छ। सबैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा, इमानदारी, मेहनत र सहनशीलताको साथ आफ्नो लक्ष्य हासिल गर्न निरन्तर प्रयास गर्नुपर्छ। यदि यी सबै कुराहरूलाई सही ढंगले लागू गर्न सकियो भने, जापानमा सफल हुन गाह्रो छैन। मेरो नाम गोपाल शर्मा हो। हाल पीएचडीको अन्तिम वर्षका विद्यार्थी, २०२१ मार्च २१ मा इन्जिनियरिङ पीएचडी डिग्री प्राप्त गर्नेछु। स्नातक पछि, म जापानकै शीर्ष कम्पनीमध्ये एक मित्सुबिशी हेवी इंडस्ट्री (Mitsubishi Heavy Industry) मा काम गर्न जानेछु।

मैले २०१४ बाट जापानको फुकुओकामा जापानी भाषा विद्यार्थीको रूपमा अध्ययन सुरु गर्छु। २ वर्ष जापानी भाषा अध्ययन गरेपछि, मैले ४ वर्षे स्नातक कार्यक्रमका लागि जापानी विश्वविद्यालयमा भर्ना तियाँ। एयरोस्पेस इन्जिनियरिङमा स्नातक (Bachelor's Degree) पूरा गरेपछि, त्यही विश्वविद्यालयमा मास्टर डिग्रीको लागि अध्ययन सुरु गर्छु। मास्टर डिग्री पूरा गरेपछि, मैले जापानका शीर्ष विश्वविद्यालयहरूमध्ये एक, क्युशु विश्वविद्यालय (Kyushu University) मा पीएचडी गर्न भर्ना तियाँ।

१९ वर्ष लामो मेरो अन्तर्राष्ट्रिय विद्यार्थी जीवनमा, मैले निजी संस्था तथा विश्वविद्यालयहरूबाट धेरै छात्रवृत्तिहरू प्राप्त गर्छु, जसले मलाई शैक्षिक यात्रामा ठूलो सहयोग गर्यो। मैले आफ्नो सम्पूर्ण ध्यान अनुसन्धानका लागि कार्य तथा डिग्री प्राप्त गर्ने साथै जापानी समाजमा पहिचान बनाउने कुरामा केन्द्रित गर्छु। मेरो अध्ययनका क्रममा, मैले अमेरिका, कोरिया, चीन, इटाली, अष्ट्रेलिया जस्ता विभिन्न देशहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनहरूमा भाग लिन जाने अवसर पाएँ। विशेष कुरा के छ भने, यी सबै यात्रा मैले आफ्नै पैसा खर्च नगरी छात्रवृत्तिहरू र अनुदानको सहायताले पूरा गर्छु।

म जापानमा आएपछि बुझेको कुरा के हो भने, यदि तपाईं मेहनत गर्न तयार हुनुहुन्छ भने, यहाँ अवसरहरू तपाईंका लागि छन्। जापानमा सफल हुनका लागि जापानी भाषा अत्यावश्यक हुन्छ। तपाईंको लक्ष्य, सपना, रुचि अनुसार अगाडि बढ्न, जापानी भाषाले जीवनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। इत्यादी कारणले गर्दा, यदि तपाईं आफ्नो लक्ष्यलाई पछ्याउनुहुन्छ भने, सफलता निश्चित रूपमा प्राप्त गर्न सकिन्छ। माथि उल्लेखित कुराहरू नै मेरो सफलता को कारक हुन।

स्वर्णिम सपना र संघर्ष को देश जापान

बलराम उपाध्याय
जापान टोकीयो

मानव जीवन कल्पनाको आकाशमा उडने चङ्गा होइन, संघर्षको धरातलमा टेकेर अघि बढने यात्राको नाम हो । हरेक मानिसको हृदयमा कुनै न कुनै स्वर्णिम सपना जन्मन्छ, जो भविष्यको प्रकाशपथ बन्न पुग्छ । तर, ती सपना तब मात्र साकार हुन्छन, जब तिनलाई सम्भावनाको मियोमा बाँधेर परिश्रमको लहरोले तन्काइन्छ ।

हरियो वनपाखा, हिमालको चुली र फाँटभरि लहराएका सुनौला बालिहरू यिनै दृश्यमा हुर्किएका नेपालीहरू आज आफ्ना सपनाका सगरमाथा चढन परदेशिएका छन । समयको बहावसँगै हाम्रो गन्तव्यहरू बदलिएका छन, तर हृदयमा उस्तै छ एक सुन्दर भविष्यको आकांक्षा ।

नेपाल सुन्दर भूगोल, संस्कृतिको समृद्धि र आत्मीयताको सुगन्धले ओतप्रोत मातृभूमि हो , जसको मुटुमा जीवन चलायमान छ । तर, आर्थिक अस्थिरता, सीमित अवसर र आधुनिक प्रविधिसँगको दूरतालाई पार गर्दै अगाडि बढन खोज्ने सपनाहरू धेरैका मनमा जन्मन्छन । ती सपनाहरूलाई साकार पार्न, असंख्य नेपालीहरू परदेशिन विवश छन । जापान, जहाँ घडीको सुई पनि अनुशासनमा चल्छ, जहाँ परिश्रम र दक्षताले मात्रै पहिचान दिन्छ—यही भूमिमा आज धेरै नेपालीहरूले आफ्ना सपनाको बीउ रोपिरहेका छन ।

तर, के जापान नेपालीहरूका लागि केवल अवसरको भूमि हो? कि यो संघर्षको कठोर परीक्षा दिने गुडटा कठोर रणभूमि पनि हो? यस भूमिमा पाइला टेकेपछि मात्र बुझ्न सकिन्छ कि यहाँका सपनाहरू केवल इच्छाले पूरा हुँदैनन । भाषा, संस्कृति, श्रम, समाज सबै कुरासँग तालमेल मिलाउँदै यहाँ आफूलाई स्थापित गर्नुपर्छ । कुनै पनि सपनाको बाटो सरल हुँदैन । मिहिनेतको काँचो माटोलाई संघर्षको घामले पोलेपछि मात्र सफलता नामको सुन फल्दछ । यही सुनौलो भविष्यको खोजीमा जापान आएका नेपालीहरूको जीवन स्वर्णिम सपनाका रंगीन छायाँहरू र कठोर यथार्थका घाउहरूका बीच गुभ्रिरहेको छ ।

१) जापानमा नेपालीहरूको आगमन र विस्तार

संसारका ती थोरै देशमध्ये जापान एक हो, जसले अनुशासन, नवीन प्रविधि र परिश्रमलाई उन्नतिको मेरुदण्ड बनाएको छ । जापान र नेपालको सम्बन्ध ऐतिहासिक रूपमा दृढ रहिआएको छ । सन १९५६मा कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापनासँगै नेपाल-जापान सम्बन्धको औपचारिक यात्रा प्रारम्भ भएको हो ।

बिगत केही दशकयता जापान नेपालीहरूका लागि एक प्रमुख गन्तव्य बन्दै आएको छ। विशेष गरी, उच्च शिक्षा तथा रोजगारीका अवसरहरू खोज्दै नेपालीहरू यहाँ आइरहेका छन । Specified Skilled Worker (SSW) तथा अन्य श्रम भिसाहरू लागू भएपछि यहाँ आउने नेपालीहरूको संख्या तीव्र रूपमा बढ्दै गएको छ ।

तर, अवसरका ढोका सजिलै खुल्दैनन । जापान आइपुगेपछि भाषा, संस्कृति, नियमकानुन र कठोर परिश्रमको संसारसँग जुध्नुपर्छ ।

२) जापानमा नेपालीहरूले सामना गर्ने प्रमुख चुनौतीहरू

२.१) भाषाको कठिनाई

भाषा कुनै पनि समाजको मूल आधार हो । जापानमा सफल हुन जापानी भाषा सिक्नु अपरिहार्य छ । हिरागाना, काताकाना,

कान्जी-यी तीन स्तम्भमा अडिएको जापानी भाषा सहज छैन । भाषा नबुझ्दा धेरै नेपालीहरूले रोजगारी, कानुनी प्रक्रिया तथा सामाजिक घुलमिलमा कठिनाइ भोग्नुपर्छ ।

२.२) रोजगारीको चुनौती

जापानमा नेपालीहरू प्रायः होटेल, निर्माण क्षेत्र, वृद्धाश्रम तथा कारखानामा कार्यरत छन् । भाषा र सीपको अभावले गर्दा अधिकांशलाई सीमित अवसर मात्र प्राप्त हुन्छ । विद्यार्थी भिसामा आएका नेपालीहरू पनि अत्यधिक श्रम गर्न बाध्य छन्, जसले उनीहरूको शैक्षिक जीवनमा प्रभाव पार्ने गरेको छ ।

२.३) एजेन्टहरूको ठगी र आर्थिक बोझ

नेपालबाट जापान आउन लाखौं रुपैयाँ एजेन्टलाई बुझाउनुपर्ने बाध्यता छ । धेरै एजेन्टहरूले गलत सूचना दिएर विद्यार्थीहरूलाई ठग्ने गरेका घटनाहरू निरन्तर आइरहेका छन् । ऋणको भारी बोकेर आएका नेपालीहरू यहाँ आयुपछि थप संघर्ष गर्न विवश हुन्छन् ।

२.४) सामाजिक एकताको अभाव

जापानमा नेपालीहरूको संख्या बढ्दै गइ पनि पारस्परिक सहयोग र एकताको अभाव देखिन्छ । जबसम्म नेपालीहरू एकअर्कालाई प्रवर्द्धन गर्न सक्दैनन्, तबसम्म सामुदायिक उन्नति सम्भव हुँदैन ।

३. नेपाली समुदायको सफलता र योगदान

३.१) शिक्षा र दक्षता विकास

जापानमा रहेका नेपाली विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा सफलता हासिल गरिरहेका छन् । IT, Engineering, Management, Hospitality जस्ता क्षेत्रमा उनीहरूले उत्कृष्ट उपलब्धि हासिल गरिरहेका छन् ।

३.२) व्यवसायिक उन्नति

जापानमा नेपालीहरू व्यवसायिक रूपमा पनि स्थापित हुँदैछन् । नेपालीहरूले रेस्टुरेन्ट, ट्राभल एजेन्सी, सुपरमार्केट, निर्माण कम्पनी, वित्तीय परामर्श सेवा जस्ता व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका छन् ।

३.३) सांस्कृतिक पहिचान

जापानमा रहेका नेपालीहरूले नेपाली महोत्सवहरू आयोजना गर्दै आएका छन् । यसले जापानी समाजमा नेपाली सांस्कृतिक प्रवर्द्धन मात्र होइन, नेपालीहरूबीच आत्मीयता पनि बढाएको छ ।

३.४) नेपाल प्रति लगाबी र योगदान

जापानमा बसेर नेपालीहरूले नेपालमा घर जग्गा खरिद गर्ने, व्यवसायमा लगाबी गर्ने तथा परिवारको भविष्य सुरक्षित गर्ने कार्य गरिरहेका छन् । कतिपय नेपालीहरूले नेपालमै उद्योग खोल्ने सोच बनाएका छन्, जसले नेपालको अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पारको छ ।

४. भविष्यका सम्भावना र सुधारका उपायहरू

४.१) भाषा सिकाइलाई प्राथमिकता दिने

जापानी भाषा राम्रो सिकेपछि मात्र यहाँका अवसरहरूको ढोका खुल्छ ।

४.२) दक्षता विकास र उच्च शिक्षा

श्रम प्रधान कार्यमा सीमित नभई, उच्च शिक्षा तथा प्रविधि क्षेत्रमा दक्षता विकास गर्न आवश्यक छ ।

४.३) नीति सुधार र नेपाली संघसंस्थाहरूको भूमिका

नेपाली संघसंस्थाहरूले परदेशमा रहेका नेपालीहरूलाई उचित मार्गदर्शन, कानुनी सहायता तथा सहयोग प्रदान गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

४.४)नेपाली व्यवसाय प्रवर्द्धन र लगानीको वातावरण

नेपाल-जापान बीचको व्यापार, पर्यटन प्रवर्द्धन तथा लगानीको वातावरण सिर्जना गरी जापानमा व्यवसाय गरिरहेका नेपालीहरूलाई नेपालमै उद्योग-धन्दा विस्तार गर्ने अवसर दिन सकिन्छ ।

निष्कर्ष

सपना देख्न मात्र होइन, तिनलाई साकार पार्न कठिन संघर्ष गर्नुपर्छ । जापान नेपालीहरूका लागि अवसरको भूमि हो, तर ती अवसरहरू सजिलै प्राप्त हुँदैनन् । भाषा, संस्कृति, श्रम, समाज-सबै कुरासँग तालमेल मिलाएर अघि बढनुपर्छ । यदि नेपाली समुदायले अनुशासन, ज्ञान तथा एकतालाई आत्मसात गर्न सके, भने जापानमा नेपालीहरूको भविष्य अभूत उज्यालो बन्न सक्छ । संघर्षले मात्र सपना पूरा गर्छ, र अब हाम्रा सपना केवल कल्पनामा सीमित रहने छैनन् । अब नेपालीहरूको सफलता विरवमञ्चमा उज्यालिनुपर्ने समय आएको छ ।

बीमा, पेन्सन, र कर सम्बन्धी जानकारी

बिनोद सुनार
मानार्थ सदस्य
फुकुओका नेपाल सोसाइटी

फुकुओका नेपाल सोसाइटीको ३० औं वार्षिकोत्सवको यस ऐतिहासिक अवसरमा, मेरो गहिरो सम्मान, गर्व र शुभकामना प्रकट गर्न चाहन्छु । तीन दशकदेखि यो संस्थाले जापान र नेपालबीचको मित्रता, सांस्कृतिक आदानप्रदान र आपसी सहयोगलाई मजबुत बनाउँदै आएको छ । म स्वयंले पनि यससंस्थाको विभिन्न कार्यक्रममा सहभागीभई धेरै राम्रो अनुभवहरू बटुल्न पाएको छु ।

संस्थाको अबको यात्रामा, म चाहन्छु कि तिब्र गतिमा बढदै गरेको नेपालीहरूको आगमन साथ साथै देखिने चुनौतीहरूलाई मध्यनजर गर्दै नेपालीहरूका लागि राम्रो मार्गदर्शकको रूपमा भूमिका निर्वाह गर्न सकोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु । साथै नेपाली कला, संस्कृति र साभ्ना भावना मार्फत हामी नेपालीहरू जापानी समुदाय र अन्य समुदायहरू सँग अभि गहिरो सम्बन्ध निर्माण गर्न सकोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा यस संस्थाले सिर्जना गरेको पुललाई अभि फराकिलो बनाउँदै, भविष्यमा अन्तर सांस्कृतिक संवाद र सहकार्यलाई अभि प्रवर्द्धन गर्न हामी सबैले मिलेर अधि बढनुपर्छ भन्ने मेरो सोच छ । भविष्य अभि उज्यालो, समावेशी र प्रेरणादायी बनोस भन्ने कामना गर्दै, फेरि एकपटक हार्दिक बधाई

जापानमा बस्ने विदेशी विद्यार्थी वा कामदारहरूले बुझ्नुपर्ने विषयहरू बीमा, पेन्सन, र कर सम्बन्धी जानकारी

१. 健康保険 (Kenko Hoken) :- स्वास्थ्य बीमाके हो?

जापानमा बसोबास गर्ने हरेक व्यक्तिले स्वास्थ्य बीमा लिनैपर्छ । विद्यार्थी वा कम्पनीमा काम गर्ने व्यक्तिले पनि अनिवार्य रूपमा बीमा लिनुपर्ने हुन्छ ।

बीमा दुई प्रकारका हुन्छन :

क. राष्ट्रीय 健康保険 (Kokumin Kenko Hoken)

तपाईं विद्यार्थी हो भने वा स्वतन्त्र रूपमा काम गरिरहनु भएको छ भने ।

ख. 社会保険 (Shakai Hoken)

तपाईं कम्पनीमा पूर्ण समय (full-time) काम गर्नुहुन्छ भने ।

बीमाका फाइदा :-

(अस्पतालमा उपचार गर्दा ३० प्रतिशत मात्र तिर्नुपर्छ, बाँकी ७० प्रतिशत बीमाले तिर्छ । औषधी खरिदमा पनि छुट हुन्छ ।

२. 年金 (Nenkin) :- पेन्सन प्रणाली

पेन्सन प्रणाली के हो?

जापानमा बसोबास गर्ने २० वर्ष उमेर पुगेका सबैले पेन्सन प्रणालीमा सहभागी हुनुपर्छ । विद्यार्थी वा कामदार, दुवैले राष्ट्रिय पेन्सनमा नाम लेखाउनुपर्ने हुन्छ ।

प्रकार :

क. 国民年金 (Kokumin Nenkin)

स्वतन्त्र कामदार वा विद्यार्थीका लागि ।

ख. 厚生年金 (Kosei Nenkin)

कम्पनीमा काम गर्नेहरूका लागि ।

विद्यार्थीका लागि विशेष सुविधा :-

学生納付特例制度 (Gakusei Nofu Tokurei Seido) - यो प्रणालीमा आवेदन दिएर अस्थायी रूपमा तिर्न नपर्ने सुविधा पाइन्छ ।

(नोट :- विद्यार्थी अवधिमा यदि पेन्सन प्रणालीमा नाम उल्लेख गर्न नचाहेमा वडा कार्यालयमा निवेदन दिएको अवस्था पेन्सन शुल्क मिनाह हुने छ ।)

जापानबाट देश फर्कदा :-

(यदि १ वर्षभन्दा कम समय जापानमा काम गर्नुभयो भने, पेन्सन फिर्ता लिन सकिने 脱退一時金 (Dattai Ichijikin) मा आवेदन दिन सकिन्छ ।

३. 税金 (Zeikin) :- कर प्रणाली

जापानमा तिर्नुपर्ने मुख्य करहरू :

१. 所得税 (Shotokuzei) - आयकर

तपाईंको आम्दानी अनुसार ५ प्रतिशत देखि ४५ प्रतिशत सम्म हुन सक्छ । कम्पनीले स्वतः कटौती गर्छ ।

नोट :- यदि कम्पनीले नकटेको अवाधामा आफै तिर्नु पर्ने पनि हुनसक्छ ।

२. 住民税 (Juminzei) - बासिन्दा कर

यो कर तपाईंको बसोबासको ठेगानामा आधारित हुन्छ । एक वर्ष बासिसके पछि अर्को वर्षदेखि लागु हुन्छ ।

विद्यार्थी भएमा :

कमाई कम भएमा कर तिर्नु नपर्न सक्छ, तर 非課税証明書 (Hikazei Shomeisho) प्राप्त गर्न आवश्यक पर्छ ।

केहि महत्वपूर्ण सुझावहरू :-

- नगरपालिका र वडा कार्यालय (区役所 / Ward office) मा जानुहोस र स्थिति अनुसार सही बीमा र पेन्सन प्रणालीमा नाम दर्ता गर्नुहोस ।

-देश फर्कदा पेन्सन फिर्ता लिन आवेदन दिन नबिर्सनुहोस ।

-विदेशी विद्यार्थी (留学生) भिसामा १ हप्तामा २८ घण्टा सम्म र बिद्यालयको लामो विदामा (जापानको नियम अनुसार १ दिन मा ८ घण्टा नकटने गरी अर्थात १ हप्तामा ४० घण्टा सम्म सम्म アルバイト (Part-time) काम गर्न मिल्नेछ ।

कृपया नियमको उल्लंघन नगर्नु होस यदी नियम उल्लंघन गरेको अवस्थामा भिजा रद्द पनि हुन सक्छ ।

सबैको जापान बसाई सफल रहोस भन्ने कामना गर्दछु ।

जापानमा कोठा खोज्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

शिव प्रसाद पौडेल
सिइयो

ग्लोबल होम नेटवर्क कम्पनी

नेपालको स्वामित्वमा रहेको Global Home Network Company को अनुभव : जापानमा कोठा खोज्दा नेपालीहरू (र अन्य विदेशीहरू) ले सामना गर्ने चुनौतीहरू र समाधानहरू

१. प्रमुख समस्या र चुनौतीहरू

जापानमा नेपाली तथा अन्य विदेशीहरूलाई कोठा भाडामा लिन विभिन्न समस्याहरू आउन सक्छन् । हाम्रो अनुभवमा मुख्य चुनौतीहरू यस्ता छन् :-

(१) भाषा समस्या

क. धेरै नेपालीहरूलाई जापानी भाषा राम्रोसँग नआउँदा सम्झौताका कागजातहरू बुझ्न गाह्रो हुन्छ ।

ख. जापानी घरबेटीहरू अंग्रेजी वा नेपाली बोल्दैनन्, जसले गर्दा बुझाइमा समस्या आउँछ । (२) ग्यारेन्टर (保証人) को समस्या

क. जापानमा अधिकांश कोठा लिँदा जापानी नागरिक वा स्थायी बसोबास भएका व्यक्तिलाई ग्यारेन्टर (保証人) बनाउनु पर्छ ।

ख. धेरै नेपालीहरू जापानमा नयाँ भएकाले ग्यारेन्टर भेटाउन गाह्रो हुन्छ ।

(३) सुरुमा लाग्ने धेरै खर्च

क. जापानमा कोठा भाडामा लिँदा Key Money (礼金), Deposit (敷金), Agent Fee, Insurance, Guarantor Company Fee जस्ता विभिन्न शुल्कहरू तिर्नुपर्छ, जसले गर्दा सुरुको खर्च धेरै महँगो हुन्छ ।

ख. कतिपय नेपालीहरू यो खर्चको जानकारी नहुँदा अन्तिम समयमा आर्थिक समस्या आउँछ । (४) घरबेटीको विश्वासको कमी

क. केही जापानी घरबेटीहरू विदेशीहरूलाई कोठा भाडामा दिन हिचकिचाउँछन् ।

ख. समयमै भाडा नतिर्ने वा घर व्यवस्थित रूपमा नराख्ने चिन्ताले गर्दा केही अपार्टमेन्टहरूले विदेशीलाई कोठा दिन चाहँदैनन् ।

(५) जापानका नियम कानुन नबुझ्ने समस्या

क. जापानमा अपार्टमेन्टमा बस्दा आवाज कम गर्नु, फोहोरको सही व्यवस्थापन गर्नु, ढिलो भाडा नतिर्नु, अवैध रूपमा धेरै साथीहरूसँग बस्नु, अनुमति बिना व्यापार वा अन्य गतिविधि गर्नु गैरकानुनी हुन्छ ।

ख. यस्ता नियम नबुझ्दा नेपालीहरू कानुनी समस्यामा पर्न सक्छन् ।

२. समाधानहरू र तयारीका आवश्यकताहरू Global Home Network Company ले यी समस्याहरू समाधान गर्न नेपाली समुदायलाई सघाइरहेको छ :

(१) भाषा सहायता

क. हामीले नेपाली, जापानी, र अंग्रेजीमा सेवा दिने भएकाले भाषा समस्याबाट बच्न सहयोग गर्छौं ।

ख. सम्झौताका कागजातहरू नेपाली भाषामा बुझाउने व्यवस्था गर्छौं ।

(२) ग्यारेन्टर समस्या समाधान डू जापानको नियमअनुसार ग्यारेन्टर कम्पनी (保証会社) बाट कोटा लिन सकिन्छ, जसको व्यवस्था हामी गराउँछौं। यसले गर्दा नेपालीहरूले व्यक्तिगत ग्यारेन्टर खोज्नु नपर्ने हुन्छ।

(३) खर्च कम गर्ने उपायहरू

क. ग्राहकको बजेट अनुसार कम Key Money, Deposit नभएको वा कम Agent Fee भएको कोटा खोजिदिन्छौं।

ख. महिनाको भाडा कम पर्ने अपार्टमेन्टहरू सिफारिस गर्छौं।

(४) घरबेटीसँग राम्रो सम्बन्ध

क. हाम्रो कम्पनी जापानी घरबेटीहरूसँग राम्रो सम्बन्ध भएकाले नेपाली ग्राहकलाई सहजै कोटा पाउन मद्दत गर्छ।

ख. हामी ग्राहकहरूको जिम्मेवारी लिने भएकाले घरबेटीहरूलाई पनि विश्वास दिलाउँछौं। (५) नियम कानून बुझाउने सेवा

क. नयाँ कोटा खोज्नेहरूलाई जापानी नियम कानून बुझाउने र कानुनी समस्या आउन नदिने उपायहरू सिकाउने गर्छौं।

ख. फोहोर व्यवस्थापन, आवाज नियन्त्रण, समयमा भाडा तिर्ने प्रक्रिया, अपार्टमेन्ट नियमहरू बारे जानकारी दिन्छौं।

३. जापानमा कोटा खोज्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू Global Home Network Company को सल्लाह:

क. पहिले नै कोटा खोज्ने प्रक्रिया सुरु गर्नु : अन्तिम समयमा कोटा खोज्दा महँगो पर्न सक्छ। ख. आफ्नो बजेट निर्धारण गर्नु : सुरुमा लाग्ने खर्चहरूबारे बुझ्नु।

ग. ग्यारेन्टर व्यवस्थापन गर्नु : हाम्रो सहायता लियु सही विकल्प छान्नु।

घ. नियम कानून बुझ्नु : जापानको अपार्टमेन्ट बसाइका नियम पालना गर्न ध्यान दिनु।

ड. भरोसायोग्य कम्पनीबाट सेवा लिनु : दलालहरूसँग नफस्न Global Home Network Company जस्ता दर्ता भएका कम्पनीहरूबाट कोटा खोज्नु। निष्कर्ष Japan मा कोटा खोज्दा भाषा, ग्यारेन्टर, खर्च, घरबेटीको विश्वास, र नियम कानूनका समस्याहरू आउन सक्छन। तर, Global Home Network Company ले यी समस्याहरू समाधान गर्न नेपाली भाषामा सहायता, सुलभ कोटा, ग्यारेन्टर व्यवस्था र कानुनी परामर्श प्रदान गर्दै आएको छ। नेपालबाट वा जापानमै बसिरहेका नेपालीहरूले सही, सुरक्षित, र विश्वासिलो सेवा पाउन Global Home Network Company लाई सम्पर्क गर्न सक्नुहुन्छ।

ठेगाना : Tokyo, Shinjuku-ku, Hyakunincho 1-17-5 Mezon Ogura 305

फोन : 03-5937-6958

वेबसाइट : globalhomejapan.com

यदि कोटा खोज्दा कुनै समस्या परेमा, हामीलाई सिधै सम्पर्क गर्न सक्नुहुन्छ।

नेपाली फुटबलको परिकल्पना र भविष्य

बसन्त गौचन
पुर्व राष्ट्रिय खेलाडी

नेपालमा फुटबल सबैभन्दा लोकप्रिय खेलहरूमध्ये एक हो । हरेक गल्ली, स्कुल, र गाउँमा यस खेलको आकर्षण देख्न सकिन्छ । यद्यपि, नेपाली फुटबलले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अपेक्षित सफलता प्राप्त गर्न सकेको छैन ।

हालको अवस्था :

नेपालको राष्ट्रिय फुटबल टोलीले केही वर्षयता दक्षिण एसियाली प्रतियोगिताहरूमा उल्लेखनीय प्रदर्शन गरेको छ । घरेलु लिग सुधार हुँदै गएको छ, युवा खेलाडीहरूको उदयले नयाँ आशा दिएको छ, र फुटबल संरचना विस्तारको प्रयास भइरहेको छ । तर, प्रशिक्षकको स्तर, खेलाडी विकास प्रणाली, र आधुनिक पूर्वाधारको अभाव जस्ता चुनौतीहरू अझै विद्यमान छन् ।

भविष्यको परिकल्पना :

यदि सरकारले फुटबल पूर्वाधारमा लगानी बढायो, स्कुल र स्थानीय क्लबस्तरबाट खेलाडी उत्पादनलाई प्राथमिकता दियो, र निजी क्षेत्रको साभेदारी बढायो भने नेपाली फुटबलले ठूलो फडको मार्न सक्छ ।

१. उच्चस्तरीय प्रशिक्षण अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार प्रशिक्षक र खेलाडीहरूलाई प्रशिक्षण दिने व्यवस्था गर्नु आवश्यक छ ।
२. फुटबल एकेडेमीहरू देशभरि युवा प्रतिभाहरूलाई उत्पादन गर्नका लागि एकेडेमीहरू स्थापना गर्नुपर्छ ।
३. लगानी र व्यवस्थापन सुधार सरकारी र निजी क्षेत्रको सहकार्य आवश्यक छ ।
४. प्रविधिको उपयोग भिडियो एनालाइसिस, खेलाडीको फिटनेस ट्र्याकिङ र वैज्ञानिक रूपमा खेलको अध्ययन गर्नुपर्ने हुन्छ । यदि यी पक्षहरूमा सुधार गर्न सकियो भने नेपाली फुटबलले निकट भविष्यमा दक्षिण एसियाली क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउँदै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा समेत पहिचान बनाउने निश्चित छ ।

जापानमा युनिभर्सिटीका लागी गर्नुपर्ने तयारीहरू

सञ्जन सुवेदी

सदस्य

फुक्कुओका नेपाल सोसाइटी

जापानमा आफ्नो अध्ययन क्षेत्र अनुसार काम गर्ने अवसर हुने र अध्ययन क्षेत्र अनुसार को सुल्क लाग्ने हुनाले आफुलाई मनपर्ने क्षेत्र र आफ्नो अध्ययनको क्षमता अनुसार छनौट गर्नुपर्ने हुन्छ ।

जसमा जापानिज र अंग्रेजी मध्यम पनि छनोट गर्न सकिनेछ ।(सबै विश्वविद्यालयमा अंग्रेजी मध्यम हुदैन)

तपाइले आफुले भर्ना लिन लागेको बिद्यालयको सुल्कको बारेमा पनि राम्रो संग बुझ्न जरुरी छ ।

भाषा आवश्यकताहरू पूरा गर्नुहोस

JLPT (Japanese Language Proficiency Test) N2 or N1 उत्तीर्ण गर्नु आवश्यक हुन सक्छ ।

EJU (Examination for Japanese University Admission for International Students) मा सहभागी बनायको हुनु पर्ने हुन्छ । यो उपलब्धि मापन जाचमा पास अंक हुदैन भने विश्वविद्यालय अनुसार हुनका लागि आफुले प्राप्त गर्नु पर्ने अंक भने तोकीएको हुन्छ ।

अंग्रेजी भाषामा अध्ययन गर्नुस ।

TOEFL, IELTS वा अन्य अंग्रेजी परीक्षा आवश्यक पर्न सक्छ। जसको लागि आफुले पढने जापानिज भाषा बिद्यालयसंग राम्रो संग बुज्नु होला ।

प्रवेश परीक्षाको तयारी गर्नुहोस ।

धेरै जापानी विश्वविद्यालयहरू EJU (Examination for Japanese University Admission for International Students) को नतिजा माग्ने गर्दछन जुन बर्ष मा 2 पटक मात्र हुने हुदा जापानिज बिधालयमा हुदाको पहिलो बर्ष नै यो जाचको लागि बुझ्नु जरुरि छ ।

विश्वविद्यालय विशेष प्रवेश परीक्षाहरू

(Interview, Essay, Written Exam) हुन सक्छ ।

अन्तरबार्तामा बिषेस गरेर आफुले पढन लागेको क्षेत्र भर्ना हुन लागेको बिधालय छनोट गर्नु को मुख्य कारण सोध्ने गरिन्छ ।

आवश्यक कागजातहरू तयार गर्नुहोस

शैक्षिक प्रमाणपत्रहरू माध्यमिक र उच्च माध्यमिक स्कूल तथा स्नातक प्रमाणपत्रहरू नेपालीको हकमा नेपाल को लब्धाङ्कको प्रमाण पत्र जापानिजमा अनुबाद गरेको हुनुपर्ने छ र नेपाल र जापानको गरेर १२ बर्ष पढिसकेको हुनु पर्ने छ ।

भाषा प्रमाणपत्रहरू JLPT, TOEFL, IELTS आदिको प्रमाणपत्र पनि तयारी पर्नु पर्ने छ ।

व्यक्तिगत विवरण (CV) / SOP: विश्वविद्यालयलाई तपाइँको उद्देश्य स्पष्ट पार्ने "Statement of Purpose" लेख्नुपर्ने छ ।

सिफारिस पत्र (Recommendation Letter): तपाइँको भाषा बिद्यालय को शिक्षक बाट प्राप्त गर्न सक्नुहुने छ ।

छात्रवृत्तिको सम्भावना

MEXT Scholarship (Japanese Government Scholarship) JASSO Scholarship र विश्वविद्यालय वा निजी छात्रवृत्ति रहेका छन जसको बारेमा राम्रोसंग बुजेर जानु भयो भने तपाइको शैक्षिक यात्रा सफल हुनेछ ।

सोचेको जापान र वास्तविकता

उज्ज्वल बानिया
सचिव
फुकुओका नेपाल सोसाइटी

जापान देशको नाम सुन्दा साथ हामी जस्तो विकासोन्मुख देशमा जन्म लिई अभै भन्नु पर्दा मध्यम वर्गीय परिवारमा बाल्यकाल काटेको मानिसले सुख सयलको गिन्दगी, आरामदायि सेवा सुवीधा, मनग्य पैसा यि र यस्तै खालका कुराहरू भन्दा अरुको कल्पना नेपालमा हुदा नगरेको म मात्र त पक्कै पनि होइन । साथै जापान गए पछि यस्तो गर्छु र उस्तो गर्छु भन्दै मनमा सपना बुन्दै जापानको लागी पासपोर्ट बनाउने र अन्य कागजातको तयारी पनि रात्रै गरीयो । नेपालमा हुदै गर्दा आफु भन्दा पहिला जापान आएका साथीभाई, इष्टमीत्रहरूले सामाजिक संजालमा राखेका तस्वीर, नेपालको कन्सल्टेन्सीको सरबाट सुनेको राम्रा कुराहरू, इन्टरनेट साइटमा पाइने सामग्रीहरूले गर्दा अभै जापान आउनका लागी तत्पर भएका हामीहरू ।

तर, जुन दिन जापान लागी भनेर विमानस्थल पुगे पछि प्राण भन्दा प्यारो परीवारजनलाई र जहाज चढेपछि प्यारो मातृभूमिलाई एक हातले आसुका धारा पुच्छै बिदाईका हात हल्लाएपछि जती परीवारजनबाट टाढा हुदै गयो त्यती नै दुखका दिन पनि थपौदै गए । त्यसरी नै सुरु हुने गर्दछ म जस्तै मध्यम वर्गीय र विपन्न वर्गीय परीवारमा जन्म लिएका हरेक नेपाली युवाको भविष्यको कथा ।

त्यही साथै नेपालमा केही व्यवसाय गर्छु भन्दा विश्वास नगर्ने परीवार र ऋण पनि नपत्याउने आफन्त तर जापान जान्छु भन्दा जति पनि ऋण दिन सक्नेले दिएको पीडा पनि सबैको एकै हो । त्यस्तै जुन दिन जापानको विमान स्थलमा विमान अवतरण भइ बाहीर निस्कीन्छ तब सुरु हुन्छ फरक भाषा, ठाँउ, रितीरीवाज, खानपान जस्ता कुराले गर्दा जापान आएको १ हप्तामै घर फर्कन मन नलागेको कहाँ होर । जुन कुरा नेपालमा छँदा सोचेको थिय त्यो कुरा कुनै पनि पुरा गर्न एकदमै कठिन रहेको भान आएको १ हप्तामा भै सकेको थियो । तर पनि साहुको ऋण, परीवारको आशा, भविष्यको चिन्ताले गर्दा जे जस्ता कठिनाई आई परेपनि मेहेनत गरेर अगाडी बढ्छु भनी अटोट गरेर अगाडी बढेको छु ।

कहिले काहीं त सोच्ने गर्दछु की यहाँ जती मेहेनत आफ्नै देशमा गर्दा कसो प्रगती नहोला । जब फुर्सदका दिनमा जापान आउन भन्दा पहिला सोचेको जापान र अहिले आफुले भोग्दै गरेको जापानमा तुलना गरेर हेर्छु हालको दुख सम्भरेर एकान्तमा धेरै पटक रोएको छु । भोगेको जापानमा आफ्नो हिसाबले उठने भन्ने हुदैन मोवाइलको आलारामको हिसाबले उठी घडी सँगै हिडनु पर्ने अवस्था, थोरै मात्र ढिला भए बस, टेन छुटेर काममा ढीला पुगी माथिको मानिसबाट नबुभिकने भाषामा खाइने गाली, न दिन न रात गरी गरीने काम, जस्ता कुराले मलाई मेहेनत भनेको के हो भन्ने कुरा त सीकायो तर पनि परीवारका लागी समय, आफ्नो लागी समय, रमाइलो, जस्ता कुराहरू विर्साइदीयो ।

जुन कुरा म नेपालमा हुदा सोच्ने गरेको थिय त्यही कुरा अहिले नेपालमा भएका साथीहरूले मलाई भन्दै जापान गएर पैसा कमाए पछि हामीलाई विसीस हैन भन्ने बचनले मलाई सानोमा औंसेलु खादा घोच्ने काँडा जसरी मनमा घोचेको पीडा कसलाई भन्न सक्छु र । नमरी स्वर्ण देखिदैन भने जस्तै सोचेको जापान र हकीकतको जापान आकास पातालको फरक छ । आजकल मलाई म पनि जापान आउन पर्यौ कस्तो छ भनेर फोन दिनहु जसो आउने गर्दछ पहिला त जापानमा गाह्रो छ न

आउ भनेर भन्ने गरेको थिए तर आफु गयुर प्रगती गर्यो हामीलाई नआइजा भन्छ भन्ने मान्छे धेरै भएकाले आजकल त दुख धेरै छ गर्न सक्ने भए आउ भन्ने गरेको छु ।

हुन त देश छाडेर परदेश हिडे पछि जुन देश गए पनि समस्या त्यही हो तर अन्य देशमा हामीहरूले बच्चा बेलाबाट पढ्दै आएको अंग्रेजी पनि प्रयोग हुने हुनाले जिवन यापन सजीलो छ तर जापानमा जापानीज भाषा भन्दा प्रयोग नहुने हुनाले समस्याहरू धेरै छन् । त्यसैले अन्य देशमा भन्दा जापानमा मेहेनत एकदमै बढी गर्नुपर्ने हुन्छ । हामी भन्दा पहिला जापानमा आगुर लामो समय बसी व्यवसाय गरी राम्रो प्रगती गर्नुभएका अग्रजहरू पनि धेरै हुनुहुन्छ । त्यसैले हामीहरूले पनि प्रगती गर्नुभएको अग्रजहरूको सीको गर्दै मेहेनत गर्ने हो भने जापानमा भविष्य राम्रो बनाउन सकिने हुनाले सोचेको भन्दा धेरै मेहेनत गर्नु पर्ने देखीन्छ ।

जापानमा नेपाली विद्यार्थीहरूको लागि रोजगार भिसामा परिवर्तन सम्बन्धी जानकारी तथा सम्भावना र चुनौतीहरूको बारेमा

दिपक बिक
उपाध्यक्ष
फुकुओका नेपाल सोसाईटी

जापानमा रोजगारी भिसा : अवसर खोज्दै अध्ययनको सिलसिलामा जापानमा आएका हामी नेपाली विद्यार्थीहरूको एउटा दूलो सपना भनेको अध्ययनपछि जापान मै काम गर्दै भविष्य बनाउने हो । विशेष गरेर जापान सरकारले व्यवसायिक विद्यालय अथवा विश्वविद्यालय स्नातक गरेका विद्यार्थीहरूको लागि प्रविधि, ज्ञान र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार (गिभिङ्को) भिसा र तोकुतेइ गिनो ३ भिसा गरी प्रमुख दुई प्रकारका रोजगारी भिसा विकल्पहरू व्यवस्था गरिएको छ । यो लेखमा उक्त रोजगार भिसामा अगाडी बढ्न चाहने नेपाली विद्यार्थीहरूले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू र तयारीका पक्षहरूलाई समेटिएको छ ।

१. प्रविधि, ज्ञान र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार भिसा : यो भिसा 'साधारण श्रमिक' भन्दा उच्च स्तरको पेशागत भिसा हो । व्यवसायिक विद्यालय अथवा विश्वविद्यालय स्नातक तहको अध्ययन पूरा गरेका विद्यार्थीहरूले जापानी कम्पनीमा आफूले अध्ययन गरेको विषयसँग सम्बन्धित क्षेत्रमा दिर्घकालिन रूपमा काम गर्नको लागि उपयुक्त हुन्छ । यस भिसा अन्तर्गत सूचना प्रविधि, व्यापार व्यवस्थापन, अनुवाद, मार्केटिङ, डिजाइन, अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार लगायतका क्षेत्रहरूमा काम गर्न सकिन्छ । यस भिसा अन्तर्गत अध्ययन गरेको विषय र रोजगारी क्षेत्र मिल्नुपर्ने मुख्य प्राबधान रहेको छ ।

ध्यान दिनुपर्ने मुख्य कुराहरू

- **शैक्षिक योग्यता :** व्यवसायिक विद्यालय अथवा विश्वविद्यालय स्नातक तहको अध्ययन पूरा गरेको हुनु पर्ने ।
- **रोजगारी प्रस्ताव (Job Offer) :** जापानी कम्पनीबाट काम गर्ने क्षेत्र अध्ययनसँग मेल खाने गरी रोजगारी प्रस्ताव प्राप्त गर्नु पर्ने ।
- **भाषा दक्षता :** सामान्यतया JLPT N2 वा सो सरहको स्तरमा जापानी भाषा बोल्न र बुझ्न सक्नुपर्ने ।
- **आवश्यक कागजात :** स्नातक प्रमाणपत्र, श्रमिकको विवरणपत्रहरू, रोजगारदाता कम्पनीबाट रोजगारी सम्झौता पत्र, काम गर्ने कम्पनीको विवरण, कारणपत्रहरू, अध्यागम विभागबाट निर्धारित भिसाका विभिन्न फारमहरू आदि ।

तयारी गर्नु पर्ने कुराहरू

- **सम्बन्धित क्षेत्रमा इन्टरनशिप वा पार्ट टाइम जब अनुभव :** अध्ययनकै क्रममा सम्बन्धित क्षेत्रमा काम गरेको अनुभवले रोजगारी पाउन सहज हुने ।
- **नेटवर्किङ प्रयोग :** विद्यालयको क्यारियर सेन्टर, जब फेयर, रोजगार सम्बन्धि सेमिनार आदिको प्रयोग गर्ने

- समयको उचित व्यवस्थापन : स्नातक हुनु भन्दा १ वर्ष, ६ महिना अगावै माइन्बि, रिकुनाबी, हारोवोर्क, ताउनवोर्क, सेमिनारहरू आदि द्वारा रोजगारी खोज्न सुरु गर्नु बुद्धिमानी हुने

२. तोकुतेइ गिनो १ भिसा

यदी विद्यार्थीले आर्थिक, पारीवारीक लगायतका विभिन्न समस्याहरूले गर्दा बिचैमा स्कुल छोडेर व्यवसायिक विद्यालय अथवा विश्वविद्यालय स्नातक तहको अध्ययन पूरा गर्न नसकेको खण्डमा पनि उनीहरूले तोकुतेइ गिनो १ रोजगार भिसामा जापान मै रहेर जापानी कम्पनीमा काम गर्न सक्नु हुनेछ । यो भिसा तोकुतेइ गिनो १ र तोकुतेइ गिनो २ गरि दुई भागमा बिभाजन गरिएको छ । तोकुतेइ गिनो १ भिसा माफत हाल सम्म १६ वटा औद्योगिक क्षेत्रहरूमा र तोकुतेइ गिनो २ मा ११ वटा उद्योग क्षेत्रहरूमा काम गर्न सकिन्छ । यस भिसाका लागि सीप सम्बन्धी परीक्षा र जापानी भाषाको परीक्षा (JLPT N4 or JFT-Basic) अनिवार्य उत्तीर्ण गर्नु पर्ने हुन्छ ।

तयारी गर्नु पर्ने कुराहरू

- जापानी भाषा योग्यता : कम्तिमा JLPT N4 or JFT-Basic पास गर्नु पर्ने
- सीप परीक्षा (Skills Test) : आफुले चाहेको क्षेत्रको सम्बन्धित जापानिज भाषामा हुने सिप सम्बन्धि परिक्षा पास गर्नु पर्ने
- कागजात तयारी : पासपोर्ट, निवेदन फारम, भाषा र सीप परीक्षा पास भइएको प्रमाणपत्र, निवेदकको व्यक्तिगत विवरणपत्र आदि
- रोजगारदाता कम्पनी : सरकारी मान्यता प्राप्त कम्पनीबाट कामको प्रस्ताव पत्र (नाइतेइ) प्राप्त गर्नु पर्ने

जापानमा रोजगार भिजाको सम्भावना र चुनौतीहरू

सम्भावनाहरू :

- जापानमा स्थायी रोजगारीको अवसर प्राप्त हुने
- राम्रो तलब र सुविधाहरू प्राप्त गर्न सकिने
- विभिन्न देशको कर्मचारीहरू संग अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणमा कामको अनुभव गर्न सकिने
- व्यक्तिगत तथा आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बन्न सकिने
- प्रविधि, ज्ञान र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार भिजा र तोकुतेइ गिनो २ मा परीवारसंगै जापानमा जीवनयापन गर्न सकिने
- जापानी कम्पनीमा सीप र अनुभवको आधारमा करियर विकास गर्न सकिने
- आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरेपछि पिआर, जापानको पासपोर्ट अपलाई गर्न पाउने

चुनौतीहरू :

- जापानी भाषामा दक्षता आवश्यक (कम्तिमा JLPT N4 वा सो सरहको क्षमता)
- अन्तर्वार्ता तयारीमा भरपूर मेहनत गर्नुपर्ने
- आफुले अध्ययन गरेको शिक्षा अनुसारको भिसाको काममा सीमित हुनुपर्ने
- कम्पनीको रोजगारी पाउने प्रक्रिया लामो र प्रतिस्पर्धात्मक हुने
- गिजिङ्गोको भिसामा अध्ययन र कार्यक्षेत्र नमिल्दा भिसा अस्वीकृत हुने जोखिम हुने

निष्कर्ष : जापानमा अध्ययनरत नेपाली विद्यार्थीहरूले आफ्नो शैक्षिक योग्यता, रुचि, र उपलब्ध अवसरहरूको समयमै राम्रो अवलोकन गरी उपयुक्त भिजा रोज्नुहोला । समयमै तयारी गर्नु, जापानी भाषा र आवश्यक काम सम्बन्धी परीक्षा उत्तीर्ण गर्नु तथा आवश्यक कागजातहरू तयारीमा राख्नु जस्ता कार्यहरूले तपाईंहरू जापानमै दीर्घकालीन करियर

बनाउन सक्नुहुनेछ । फुकुओका नेपाल सोसाइटीले पनि नेपाली बिधार्थीहरुलाई लक्षित गरि प्रत्येक वर्ष जापानी निकायहरु संग पनि सहकार्य गर्दै रोजगार सम्बन्धि विभिन्न सेमिनारहरु गर्दै आइरहेकाछौ । यदि तपाईंलाई रोजगार सम्बन्धि कुनै सहयोगका आवश्यकता परेमा यस फुकुओका नेपाल सोसाइटी परिवारलाई सम्पर्क गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौ ।

जापान: प्रवेश, संघर्ष र सफलता

अशोक सेदाई
उपाध्यक्ष
फुकुओका नेपाल सोसाइटी

जापान: उच्च शिक्षासँगै अवसरका लागि नेपाली विद्यार्थीको प्रमुख गन्तव्य मुलुक। पढ्ने विद्यार्थी मात्र होइन, काम गर्नका लागि पनि आकर्षणको केन्द्र भन्दा अत्युक्ति हुँदैन। यहाँ प्रवेशसँगै लक्ष्य प्राप्तमा गरिने संघर्ष र प्राप्त सफलताहरूका सबैका आफूना जीवनकथा छन।

... फुकुओका नेपाल सोसाइटीको ३० औं वार्षिकोत्सवको यस ऐतिहासिक अवसरमा छोटो शब्दमा केही अनुभवहरू साभामा गन पाउंदा खुशी लागेको छ। सर्वप्रथमतः समाजमा आवद्ध सम्पूर्ण सदस्यहरूप्रति सम्मान प्रकट गर्दै शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

तीन दशकदेखि यो संस्थाले जापान र नेपालबीचको मित्रता, सांस्कृतिक आदानप्रदान र समुदाय-सहकार्यको सेतुको रूपमा उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ र फुकुओका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नेपाली समुदायका लागि यो संस्था एक भरोसायोग्य चौतारी बनेको छ - जहाँ साथ-सहयोगको भावना पलाउँछ, समस्या साभेदारी हुन्छ र भविष्यप्रतिको आशा बलियो बनाइन्छ।

मेरो फुकुओका बसाईसँगै संस्थासँग आवद्ध भएर केही वर्षदेखि संस्थाको यात्रामा निरन्तर छु। मेरो फुकुओका बसाईसँगै संस्थासँग आवद्ध भएर केही वर्षदेखि संस्थाको यात्रामा निरन्तर छु। संस्थाको सदस्य हुँदै महत्वपूर्ण पद कोषाध्यक्ष, सचिवको जिम्मेवारी सम्हाल्दै हाल उपाध्यक्षको हैसियतमा संस्थामा क्रियाशील छु। यसरी सहयात्री बन्ने अवसर प्राप्तमा गर्व महसुस गरेको छु। आगामी दिनहरूमा पनि संस्था र समुदायका लागि समर्पण, सहयोग र प्रतिबद्धता सहित अधि बढ्ने मेरो अटोट छ।

प्रविधिमा निकै अगाडि जापान अनुशासनमा गहिरो र संस्कृतिमा समृद्ध राष्ट्र हो। आजका नेपाली युवाहरूका लागि शिक्षा, रोजगारी र व्यावसायिक भविष्य निर्माणको केन्द्र बनेको जापानमा अवसर पर्योत्त छ। तर, जहाँ अवसर हुन्छ, त्यहाँ चुनौती पनि हुन्छ। जापान प्रवेश गर्न, लक्ष्य अनुसार सफलता हाँसिल गर्न कठिन संघर्ष, तयारी र दृढता आवश्यक पर्छ।

जापानी संस्कृति, रहनसहन, परम्परा, भाषाशैलीदेखि जापान बस्दा अवलम्बन गर्नुपर्ने अनुशासन लगायत हरेक विषयमा ध्यान दिन जरुरी छ। परदेशमा अनेकौं कष्ट सहैर सम्भव हुनेसम्मको उन्नति हात पार्न प्रयत्नशील रहनुपर्दछ।

अन्तर्राष्ट्रिय नागरिकका लागि जापान प्रवेश गर्ने माध्यमहरू विद्यार्थी भिसा, प्राविधिक अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम, विशेषीकृत सीप भिसा र प्रत्यक्ष रोजगार तथा व्यवसाय भिसा नै हुन।

विद्यार्थी भिसा जापानी भाषा विद्यालय, कलेज वा विरुविद्यालयमा भर्ना भई प्राप्त गरिन्छ। यस भिसाले साप्ताहिक २८ घण्टा कानुनी रूपमा काम गर्न अनुमति दिन्छ, जसले अध्ययनसँगै आर्थिक सहयोग पनि पुऱ्याउँछ।

प्राविधिक अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम (ITTP) अन्तर्गत कृषि, नर्सिङ, निर्माण, उत्पादन र हेरचाहजस्ता क्षेत्रमा तालिमसहितको रोजगारीको अवसर प्रदान गरिन्छ। यसले जापानी कार्यसंस्कृति, सीप र अनुशासन सिक्न सहयोग गर्छ।

यस्तै, विशेषीकृत सीप भिसा (Specified Skilled Worker - SSW) SSW 1 भिसा भाषा तथा व्यवसायिक सीपको परीक्षा पास गरेपछि प्रदान गरिन्छ। SSW2 का लागि लामो अनुभव र उन्नत योग्यता आवश्यक पर्छ, जसले स्थायी बसोबास र परिवार ल्याउने सम्भावना दिन्छ।

प्रत्यक्ष रोजगार वा व्यवसाय भिसा अनुसन्धानकर्ता, शिक्षक, आईटी पेशेवर वा उद्यमीहरूले प्रत्यक्ष रोजगार वा व्यवसाय भिसाबाट जापान जान सक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

प्रमुख कार्यक्षेत्रहरूमा सेवा क्षेत्रहरू हस्पिटालिटी, होटल म्यानेजमेन्ट, पर्यटनसँग सम्बन्धित होटल, रेस्टुरेन्ट र ग्राहक सेवा क्षेत्रमा कामको राम्रो सम्भावना छ । यस्तै, स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत वृद्ध जनसंख्याका कारण यस क्षेत्रमा ठूलो अवसर छ, जसमा नेपाली युवाहरूले राम्रो प्रभाव जमाइरहेका छन् ।

प्राविधिक क्षेत्रहरू सफ्टवेयर डेभलपमेन्ट, एआई, रोबोटिक्स, साइबर सेक्युरिटी जस्ता क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिको उच्च माग छ । कृषिमा शारीरिक श्रम भए पनि राम्रो तलब र अनुभवपछि स्थायीत्वको सम्भावना छ । निर्माण कार्य क्षेत्रमा पनि विकासका कामहरू धेरै हुने हुँदा स्थायीत्व प्राप्त गर्न सकिने अवसरहरू प्रशस्त छन् ।

शैक्षिक तथा अनुसन्धान क्षेत्रमा रुचि भएकाहरूका लागि विश्वविद्यालय र अनुसन्धान संस्थानहरूमा पीएचडी तथा अनुसन्धान अवसरहरू उपलब्ध छन् ।

यद्यपी, कार्यक्षेत्रमा आफ्नो भूमिकाहरूको पहिचान गर्नुपर्ने हुन्छ । प्रत्येक व्यक्तिले आफू कुन भूमिकामा जापानमा कार्यरत छु भन्ने स्पष्ट बुझ्न जरुरी छ । यसो गर्दा दीर्घकालीन योजना बनाउँदा सहज हुन्छ ।

जापानमा रही सफलता प्राप्तिका लागि धेरै कुरामा आफूलाई विकास गराउन जरुरत छ । यहाँ मुख्यतः भाषाकै समस्या पर्ने भएकाले जापानी भाषामा दक्ष हुन जरुरी छ । जापानी बाहेक अन्य राष्ट्रका व्यक्तित्वसंगको सञ्चारका लागि अन्तर्राष्ट्रिय भाषा अंग्रेजी आवश्यक पर्दछ । यस्तै, समयपालन, धैर्य, संवाद कला र व्यवस्थापन कौशल प्रमुख गुण आवश्यक छ । जापानी समाजप्रतिको आदर र सांस्कृतिक समझदारी उत्तिकै अपरिहार्य चीज हुन । मानसिक तथा शारीरिक रूपमा तयार भएर मेहनत र संघर्ष जारी राख्ने सफलता हात पर्छ ।

अनुशासन, संस्कार र अवसरहरूको भूमि जापानको जीवनशैली, कार्यसंस्कृति र समाजप्रतिको सम्मान राख्दै अगाडि बढ्ने हो भने नेपाली युवाहरूले उज्वल भविष्य निर्माण गर्न सक्छन् । जापानको बाटो सजिलो छैन – भाषा, सीप, मानसिक र भौतिक तयारी आवश्यक पर्छी तर योजनाबद्ध रूपमा अघि बढ्ने हो भने सपना साकार हुन सक्छ । अन्तमा, मेहनत, लगनशीलता र आत्मविश्वास नै जापानमा सफलताको सूत्र हो ।

साकुराको फेदमा उभियर

लागेथ्यो

तिमी अब फेरि कहिल्यै फुल्ने छैनौ

जतिबेला देखेथेँ तिमीलाई

कुनै घुम्नेलो एक साँभै

फूलबिना उदास

पातबिना उजाड

बतासजस्तै समयका भोक्काहरूले

चुँडाले तिम्रा फूलहरू, पातहरू

तिम्रो छेबैको समुद्र किनारमा

आइरहे, गइरहे हजारौं छालहरू

सहेरै ती कठोर यामहरू

परिखरत्यौ तिमीले वसन्त

तिम्रो छहारीमुनि

गुञ्जिए होलान प्रेमका मीठा मीठा बातहरू

छुट्टिए होलान विछोडका अन्तिम अंकमालहरू

सगिये होलान भविष्यका सुन्दर सपनाहरू

लेखिए होलान कति कति सुसाईडल नोटहरू

फेरि आइ आइसन ती प्रेमिल जोडीहरू

पूरा भए भएनन ती मीठा सपनाहरू

फेरि भेट भए भएनन विछोडियुका ती मनहरू

फेरि फर्किए फर्किएनन मृत्यू रोजेका ती जीवनहरू

ती चिसा तुफान र हिउँ खपेर

ती विछोड र वैरागहरूलाई भुलाएर

तिम्रै न्यानो अँगालोभरी

मन्जुल मितेरी

कुमामोतो जापान

आशा र विश्वास फुलाएर

सायद उनीहरूकै पर्खाईमा फुलेको हुनुपर्छ तिमी

र आज

तिमी जस्तै फुल्न चाहने युउटा मन बोकेर

अडेस लाग्न आएको छु म

साकुरा

तिमी यस्तरी पनि फुल्दोरहेछौ कि

तिमीले भोगेका ती हिउँद, बर्खा, तुफान

अनि अध्याराहरूलाई बिर्सिएर

उप्यालो

तिमी यस्तरी पनि फुल्दोरहेछौ कि

भोली फेरि छिट्टै भरीजानुको वेदनालाई लुकाएर

हाँसलो

सत्य साकुरा

तिमीलाई देखेपछि त अब

बाँकी रहेनन मेरा पनि कुनै

गुनासो भिन्दगीको

तस्वीरहरूको कथा

तस्वीरमा पनि प्राण हुन्छ
जीवन हुन्छ
र थुप्रै कथाहरू हुन्छन् सजीवमा जस्तै
त्यसैले त
निजीव भयर पनि जीवित हुन्छन् तस्वीरहरू

जतिबेला मलाई म हुनुको आभास थियुन
कोमल शरीर
कोमल मस्तिष्क
आमाका कोमल खुसीहरू
बाका कोमल सपनाहरू
एकैसाथ
समयको कमलमा फुलिरहेका थिए
आज ती साराका सारा कलिला कथाहरूका
कोमल अनुभव गरिरहेको छु तस्वीरहरूमा

उमेरका पानाहरू हुन तस्वीर
जब हत्केलाका तस्वीरहरूको
मस्तिष्कका तस्वीरहरूसँग मुलाकात हुन्छ |
तब तस्वीरहरू तस्वीर रहन्न
चलतस्वीरमा परिणत हुन्छन |
अनि पुनरावृत्त हुन थाल्छन
उमेरहरू क्रमशः :

उमेर एक :
अबोधपना, चञ्चलता, स्कुल, विना गाताका कापी,
टुटे पेन्सिल, छादेका कलम, बेन्ची, सिँगान,
सर्टका बाहुला, गृहकार्य, कन्सुरीको छौँ, पिटाइ,
रुवाइ, खेलाइ, हसाँइ, बसाइ, बिठयाइँ
आदि इत्यादि

राजकुमार बि क
कुरुमे जापान

उमेर दुई :
परिपक्व अपरिपक्व, उमेरको स्पर्श, छडके कपाल,
चुन पाइन्ट, साथीभाइ, खेलकुद, प्रेम, प्रेम पत्र,
लज्जा, पढाइ, लेखाइ, एस एल सी, प्लस टु,
टयुसन, होस्टेल, मेहेनत, थोरै गम्भीरता

उमेर तीन :
केही परिपक्व, गम्भीरता, भविष्यको चिन्ता, अभाव,
दोधार, उतारचढाव, पैसा, खर्च, लवाइ, खवाइ, पढाइ,
कमाइ, परिवार, घर, जग्गा, तला, कडा, रोपनी, ऋण,
आमाको बाको औषधी र विकल्पमा पासपोर्ट, भिसा,
बिदाइ, ग्यारपोर्ट, प्लेन, अनि, परदेश
उफ.....

यिनै कथाहरूको गुल्बम हो मस्तिष्क |
भलै बा छुटे अनि आमा छुटिन
पर.... डाडामा
तर आमा बाको प्राण भयर
जीवन बोकेर
जीवित छन कथाहरू
यी तस्वीरहरूमा

आफन्तहरू छुटे , साथीभाइहरू छुटे
चाड पर्वहरू छुटे, स्वादहरू छुटे
देश छुटयो, परिवेश छुटयो
दिनहरू छुटयो रातहरू छुटयो

देशले नजा भनेन
मैले जान्ने भनिन
नजा भन्ने देशको हिम्मत भएन
जान्ने भन्ने मेरो हिम्मत थिएन

पसिना त घरदेशमा पनि बग्थे सुमेली हाल्दै
वतासहरूसँग
फरक यति हो
यहाँ, पसिनासँगै आँसु पनि बग्दो रहेछ
हतासहरूसँग

धनले खोल्ती भारी होला नहोला मन भने भारी छ
न त बिसाउने कतै चौतारी छ
एक्लो हिडनु छ
हिडेर पुगिने गन्धर्व थाहा छैन
र पनि हिडनु छ

थुप्रै जिम्मेवारी बोकेर काधमा
बाआमाका आशाहरू बोकेर मनमा
यसरी नै

तस्वीरहरू खिचिदै छन
क्रमशः
जीवन्त उमेरका कथाहरू बोकेर
यिनै भागदौडहरूको बिचमा
समयको चक्रव्युहमा

थाहा छैन कुन दिन
यो जीवनलीला पनि कैद हुनेछ
तस्वीरहरूमा
अनि सभिने छ फ्रेमहरूमा
थुप्रै कथाहरू साचेर.....

स्वयंसेवा अवस्थित नेपाली संघसंस्थाहरूको नाम र सरपक व्यक्तिको नामहरु					
S.N	Organization Name English	संस्थाको नाम नेपालीमा	Contact Person Name English	सरपक व्यक्तिको नाम नेपालीमा	Position
1	HAMRO NEPAL HAMI NEPALI ABHIYAN, JAPAN	हाम्रो नेपाली हामी नेपाली अभियान जपान	DHARMA RAJ ADHIKARI	धर्मराज अधिकारी	COORDINATOR
2	CONSULATE OF NEPAL FUKUOKA OFFICE	फुकुओका अमेरिकी वाणिज्य दूतावास	DIPAK DEVKOTA	दिपक देवकोटा	SECRETARY
3	FUKUOKA NEPAL SOCIETY	फुकुओका नेपाल सोसाइटी	INDRA PRASAD GHALE	इन्द्र प्रसाद घाले	PRESIDENT
4	NRNA KYUSHU	नैर आवासीय नेपाली संघ क्युशु	BHIM BAHADUR GURUNG	भिम बाहुदुर गुरुङ्ग	COORDINATOR
5	NEPAL JAPAN FRIENDSHIP LIONS CLUB	नेपाल जपान फ्रेंडशीप लायन्स क्लब	Prakash Lamichhane	प्रकाश लामिछाने	PRESIDENT
6	JANAJATI MAHASANG KYUSHU	आदिवासी जनजाती महासंघ क्युशु	SANTAMAN SHAKYA	शन्तमान शक्य	PRESIDENT
7	MONA KYUHSU	म्यान्दी प्रवासी नेपाली संघ (मोना) क्युशु	BUJI BANAIYA	बिबी बानियाँ	COORDINATOR
8	INTERNATIONAL ROLPALI SAMAJ, JAPAN	अन्तर्राष्ट्रिय रोल्पाली समाज जपान	BHIM BUDATHOKI	भिम बुढाथोकी	PRESIDENT
9	TAMU DHI KYUSHU	तमु धि क्युशु	BINOD GURUNG	बिनोद गुरुङ्ग	PRESIDENT
10	KASKI POKHARA ADARSHA SAMAJ, KYUSHU	कास्की पोखरा आदर्श समाज क्युशु	PUSPA RAJ POUDEL	पुष्पराज पौडेल	PRESIDENT
11	TAMANG SAMAJ KYUSHU	तमाङ्ग समाज क्युशु	BIKRAM GHISING	बिक्रम विष्टीङ्ग	PRESIDENT
12	NEPAL MAGAR SANG JAPAN KYUSHU	नेपाल मगर संघ जपान क्षेत्रिय समिति क्युशु	ROJIN THAPA MAGAR	रोजिन थापा मगर	PRESIDENT
13	WAJILU NEPALI SERVICE SOCIETY	वाजिलो नेपाली सेर्सिस सोसाइटी	BIBEK BUDATHOKI	बिबेक बुढाथोकी	PRESIDENT
14	WORLD NEWA ORGANIZATION	वल्ड नेवा अर्गनाइजेसन	AAASIS KHADKI	आसिस खड्की	PRESIDENT
15	SUDUR PASCHIMELI SAMAJ KYUSHU	सुदुर पश्चिमेती समाज क्युशु	KABIRAJ AWASTHI	काबिराज अवस्थी	PRESIDENT
16	KIRAT RAI YAYOKHA KYUSHU	किरात राई यायोक्खा क्युशु	PRADIP RAI	प्रदिप राई	PRESIDENT
17	KARNALI PRADESH SAMAJ KYUSHU	कर्नाली प्रदेश समाज क्युशु	HARICHANDRA UPADHAYA	हरिचन्द्र उपाध्याय	PRESIDENT
18	SYANGJA SAMAJ KYUSHU	स्याङ्जा समाज क्युशु	NABIN SEN	नबिन सेन	PRESIDENT
19	NEPALI JANA PRAGATISIL MANGCH KYUSHU	नेपाली जन प्रगतिशील मंच क्युशु	MUKTINATH DHAKAL	मुक्तिनाथ ढकाल	PRESIDENT
20	JANASAMPARKA SAMITTI KYUSHU	जनसम्पर्क समिति क्युशु, ओकिनावा	SUSHANT BHATTARAI	सुशान्त भट्टराई	PRESIDENT
21	JANASAMPARKA SAMITTI KYUSHU	जनसम्पर्क समिति क्युशु, ओकिनावा	MOHAN SINGH MADAI	मोहनसिंह मडै	PRESIDENT
22	PRAWASI NEPALI MANGCH KYUSHU	प्रवासी नेपाली मंच क्युशु	ROSHAN DAHAL	रोशन दाहाल	PRESIDENT
23	KUMAMOTO NEPALI SAMAJ	कुमागोती नेपाली समाज	KRISHNA PANDEY	कृष्ण पण्डे	PRESIDENT
24	OKHAWA NEPALI SAMAJ	ओखावा नेपाली समाज	KABIRAJ DHAKAL	काबिराज ढकाल	PRESIDENT
25	NAGASAKI NEPAL SOCIETY	नागासाकी नेपाली सोसाइटी	BINOD SAPKOTA	बिनोद सापकोटा	PRESIDENT
26	NEPAL OITA COMMUNITY	नेपाल ओइता कम्युनिटी	NIKESH KARKI	निकेश कार्कि	PRESIDENT
27	GULMELI SAMAJ KYUSHU	गुल्मेली समाज क्युशु	RAMESH KUNWAR	रमेश कुँवर	PRESIDENT
28	DOLAKHA SAMAJ KYUSHU	दोलखा समाज क्युशु	BHUWAN KRISHNA GHIMIRE	भुवन कृष्ण गिर्मिरे	PRESIDENT
29	PARBAT SAMAJ KYUSHU	पर्वत समाज क्युशु	SHIVA SHARMA	शुवन कृष्ण शिर्मिरे	PRESIDENT

फुनेसोद्वारा संचालन गरिएको कार्यक्रमहरूको पुराना फोटो संग्रह

© Anilshresth

© Anilshresth

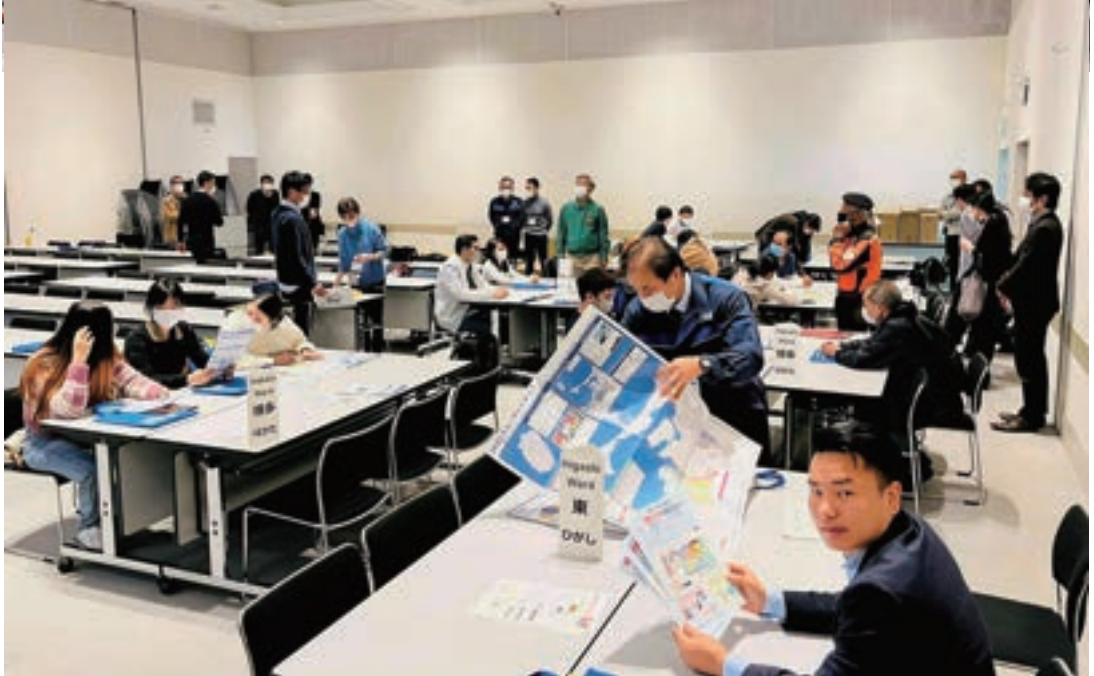

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

इन्द्र प्रसाद घले
वर्तमान अध्यक्ष
२०२३-२०२४

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

माधव सिग्देल
पुर्व अध्यक्ष
२०२१-२०२३

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

शिब शर्मा
पुर्व अध्यक्ष
२०१९-२०२१

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

योगेश कार्की
पुर्व अध्यक्ष
२०१८-२०१९

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

नविन अधिकारी
पुर्व अध्यक्ष
२०१७-२०१८

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

पुरुषोत्तम सिग्देल
पुर्व अध्यक्ष
२०१६-२०१७

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

लक्ष्मण बानियाँ

पुर्व अध्यक्ष

२०१५-२०१६

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सुन्दरमणि रेग्मी

पुर्व अध्यक्ष

२०१४-२०१५

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

दिपक देवकोटा

पुर्व अध्यक्ष

२०१३-२०१४

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

मोती श्रेष्ठ

पुर्व अध्यक्ष

२०१२-२०१३

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

मरतराज गौतम

पुर्व अध्यक्ष

२०११-२०१२

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

रामकृष्ण श्रेष्ठ

पुर्व अध्यक्ष

२०१०-२०११

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

बट्टी पौडेल

पुर्व अध्यक्ष

२००९-२०१०

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

घर्त्र दाहाल

पुर्व अध्यक्ष

२००७-२००९

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

हरी बहादुर पहारी

पुर्व अध्यक्ष

२००५-२००७

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सन्तोस पौडेल

पुर्व अध्यक्ष

२००४-२००५

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

प्रेम प्रसाद पौडेल

पुर्व अध्यक्ष

२००३-२००४

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

रविन शाक्य

पुर्व अध्यक्ष

२००२-२००३

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

जगन्नाथ जोशी

पुर्व अध्यक्ष

२००१-२००२

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

तारानिधी मट्टराई

पुर्व अध्यक्ष

२०००-२००१

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

देवेन्द्र थापा

पुर्व अध्यक्ष

१९९९-२०००

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सागर शर्मा

पुर्व अध्यक्ष

१९९८-१९९९

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

सुबोध श्रेष्ठ
पुर्व अध्यक्ष
१९९७-१९९८

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

अरुण विस्ट
संस्थापक अध्यक्ष
१९९३-१९९७

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

रमेश देवकोटा
म्यानेजिङ्ग डाइरेक्टर
ओपन मिजन एजुकेसन फाउन्डेसन प्रा. लि.
काठमाडौं

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

रमेश देवकोटा
अध्यक्ष
जाल्सान नेपाल

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय
शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

संजिव बिक्रम बानियाँ
म्यानेजीङ्ग डाइरेक्टर
संस्कृति एजुकेसन कन्सल्टेन्सी प्रा. लि.
पुतली सडक काठमाडौं

नयाँ वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय
शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुमाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछु। साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३०औँ वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

विष्णु आचार्य
म्यानेजीङ्ग डाइरेक्टर
बोन ब्राइट इन्टरनेसनल एजुकेसन प्रा. लि.
गैडाकोट १६, अमरापुरी

नया वर्ष २०८२ को हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०८२ को अवसरमा सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरूसँगै स्वदेश तथा विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, प्रगती र आरोग्यको शुभकामना व्यक्त गर्दछौ । साथै फुकुओका नेपाल सोसाइटीले स्थापना कालको ३० औं वर्षको अवसरमा प्रकाशन गर्न लागेको स्मारीकाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

Study in
Japan

शिक्षाको लागि Japan जाने सोचमा हुनुहुन्छ ?

HASU
Educational Consultancy Pvt. Ltd.
Rapti-5, Bhandara, Chitwan

त्यसो हो भने चाँडै हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् :

DIRECT COUNSELLING FROM

MANOJ MAGAR

Managing Director

☎ : 056-494279, 9845910416

OFFICE -BHANDARA | PARSA | MNAHARI